SECTIO XII.

DE VNGVENTIS, BALSAMIS EXTERNIS, EMPLASTRIS, CERATIS, ET MASSIS ODORATIS.

CAPVT I.

DE VNGVENTIS ET BALSAMIS EXTERNIS.

§. I.

VNGVENTA ſunt medicamenta topica, ſpiſſiuſcula, ex oleoſis, pinguibus, atque mucilagineis præcipue parata, ac leni affrictu corporis externi partibus adplicanda.

§. II.

NONNIHIL ab illis LINIMENTA differunt quippe quæ conſiſtentia longe tenuiori gaudent, & modo ex meris oleis, ac pinguedinibus liquidioribus, modo ex meris liquoribus ſpirituoſis, modo ex utrisque invicem mixtis, componuntur.

§. III.

VSITATISSIMA unguentorum *excipientia*, uti ex præmiſſa pridem definitione quodammodo patet, *pinguedines animalium recentes, olea expreſſa, cocta & infuſa, ſucci plantarum mucilaginei expreſſi, mucilagines ſpiſſiores,*

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0697-0 DFG

infusionis aut coctionis beneficio extractæ, & subinde etiam *mel* & *acetum* constituunt. Hisce deinceps ad activitatem aut consistentiam augendam, vel novas plane virtutes inducendas, varia corpora alia, tum spissiuscula aut liquida, tum, & quidem maxime, sicca, in pulverem subtilem redacta, eaque nunc cruda naturalia, nunc chymice aut pharmaceutice præparata, *sola* ac *simplici* interveniente *miscela*, uniuntur.

§. IV.

SPECIES unguentorum BALSAMA EXTERNA SPISSIVSCVLA existunt, quæ maxime ex *oleis destillatis æthereis* & *balsamis naturalibus*, sufficienti quantitate cum *oleo nucis moschatæ expresso*, protracta in aqua tepida lotura ad albedinem atque ceraceam consistentiam redacto, aut suo duntaxat odore nativo per spiritum vini nonnihil spoliato, vel etiam, quanquam rarius, cum *oleo macis expresso*, aut *unguento pomato recentissimo*, simplicis miscelæ, aut blandæ super igne leni liquefactionis ope conjungendis, conficiuntur. Si unguentum pomatum excipientis vice perfungitur, plerumque ceræ pauxillum, ad justam balsamo consistentiam conciliandam, additur, ac leni colliquefactione unitur: Sin vero oleum nucis myristicæ expressum ac lotum basin constituat, ceræ additione rarissime opus est. Per-

acta ingredientium essentialium miscela, balsama ita relinquuntur, vel novo quodam colore, per apta additamenta, pro lubitu tinguntur. Colorem *nigrum* v. g. pulvis boleti cervi, *rubrum* cinnabaris, sanguis draconis pulverisatus, *viridem* magisterium menthæ, *flavum* pulvis croci aut curcumæ, *cæruleum* ultramarinum animale, & sic colores alios concreta alia inducunt.

§. V.

BALSAMA vel saltem, grati odoris caussa, in pyxide circumferuntur, vel temporibus, aliisque partibus, confortandi fine, illinuntur: Quod reliqua vero unguenta attinet, illorum usus latius patet, dum illa ipsa, pro differenti ingredientium suorum indole atque virtute, nunc emolliendi, demulcendi aut humectandi, nunc absumendi, ac corrodendi, nunc adstringendi, consolidandi, roborandi aut discutiendi &c. scopo, in morbis variis, postea, sub quorundam descriptione specialissima, sparsim indicandis, externe adplicantur. Hoc unicum duntaxat hoc loco adjiciendum erit, unguenta, externi corporis partibus leni affrictu adplicata, vel in solam epidermidem & cutem substratam, si illæ ipsæ scilicet communi hoc integumento nondum denudatæ sint, actionem suam exercere, vel inhalationis aut immersionis beneficio, quoad particulas volatiles, alias-

que ſubtiles, blando corporis calore liquefactas, altius per vaſcula bibula penetrare, & ſolida æque ac fluida, pro differenti ſua indole, diverſimode pariter alterare. Sæpiſſime tamen priorum quoque actio, licet particulæ activæ ob craſſitiem altius ſeſe inſinuare nequeant, ob nexum membranarum ac nervorum arctiſſimum, a cute ad partes interiores extenditur, & variæ in illis motuum mutationes producuntur; quemadmodum id frequentiſſime ac luculentiſſime in cardialgia, colica, malo hyſterico, diarrhœis, dyſenteria &c., poſt emollientium, aut adſtringentium ac roborantium unguentorum adplicationem, obſervare licet. Externa enim abdominis, in cujus centro morbi memorati ſuam ſedem habent, integumenta, cum membranaceis muſculorum abdominalium involucris, hæc cum peritonæo connectuntur, peritonæum cum meſenterio cohæret, & iſtud denique externam inteſtinorum tunicam membranaceam format; adeoque facile concipiendum eſt, cur relaxatio aut fortior conſtrictio, fibris integumentorum externorum per illita unguenta emollientia, aut adſtringentia inducta, ad ventriculum, inteſtina aliaque viſcera connexa propagetur, & hac ratione dolores mitigari & fluxus præternaturales ſiſti ac cohiberi poſſint.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0700-0 DFG

VNGVENTA ET BALSAMA EXTERNA VSITATIORA.

Vnguentum Ægyptiacum.
- *de althæa.*
- *clysmaticum.*
- *Comitissæ.*
- *contra rupturam.*
- *enulatum.*
- *pomatum.*
- *contra scabiem.*
- *potabile rubrum.*
- - *viride.*
- *fuscum commune.*
- - FEL. WÜRTZII.
- *album camphoratum.*
- - *simplex.*
- *ad ambusta.*
- *citrinum.*
- *de minio.*
- - *lithargyrio.*
- *rosatum*
- *santalinum.*
- *alabastrinum.*
- *anodynum.*
- *de linaria.*
- *digestivum.*
- *mundificans* STAHLII.
- *rubrum ad labia oris.*
- *Neapolitanum.*

Vnguentum populeum.
- *basilicum.*
- *nervinum.*
- *pectorale.*
- *carminativum.*
- *stomachale*
- *contra vermes.*

Balsamum apoplecticum cum moscho & ambra.
- *apoplecticum pro mulieribus.*
- *odontalgicum.*
- *bezoardicum.*
- *cephalicum* Serenissimæ.
- LOCATELLI.
- *vulnerarium* MINDERERI.
- ARCAEI.
- *contra vertiginem.*
- *sulphuris externum.*
- *succini.*
- *caryophyllorum.*
- *cinnamomi.*
- *citri.*
- *lavendulæ.*
- *majoranæ.*
- *rosarum.*

VNGVENTVM ÆGYPTIACVM.

REC. Æruginis drachmas sex, mellis puri uncias duas, aceti vini acerrimi unciam unam. Ærugo trita aceto diluatur, ac per setaceum trajecta, & melle remixta, igne moderato ad unguenti molliusculi, purpurei coloris, consistentiam coquatur.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0701-6 DFG

LENI virtute cathæretica, antiputredinosa & abstergente pollet, adeoque etiam ad ulcera mundificanda, carnem luxuriantem, carunculas, in urethra &c. enatas, callositates fistularum, & varias alias excrescentias callosas ac carnosas præternaturales absumendas, nec minus ad gangrænæ ac sphaceli progressum cohibendum, frequentissime adhibetur, vel per se, vel cum fortioribus aliis debite combinatum.

VNGVENTVM DE ALTHÆA.

REC. Radicum althææ recentium, minutim concisarum & contusarum, libram unam, seminis fœni Græci, sem. lini ana uncias sex, pulveris radicum curcumæ unciam semissem, aut quantum pro inducendo grato colore flavo sufficit, butyri majalis recentis non saliti libras decem. Leni igne ad humiditatis consumtionem & decentem consistentiam coquantur, posteaque per linteum colentur, ut decens inde unguentum nascatur.

EMOLLIENTE, demulcente & anodyna sua virtute in spasmis variarum partium dolorificis, ambustis, tumoribus duris, atque callosis excrescentiis sese commendat, & persæpe pariter ulceribus justo siccioribus, nec non partibus, per caustica erosis, cum fructu adplicatur. Si mercurius sublimatus aut præcipitatus ruber eidem modica quantitate miscetur, tutum inde exsurgit cathæreticum, immo, aucta mercurii dosi, ipsum cauterium potentiale, quo fonticuli, citra inflamationem graviorem, possunt excitari.

VNGVENTVM CLYSMATICVM.

REC. Radicum althææ recentium, liliorum alborum ana uncias quatuor, herbarum bis-

malvæ, brancæ urſinæ, malvæ, mercurialis, parietariæ, violariæ ana manipulos quatuor, florum chamomillæ, meliloti ana manipulos tres. Singula hæc cum butyri recentis libris quinque conquaſſando miſceantur, macerentur per menſem in loco tepido, & deinde, poſt lenem ebullitionem, exprimantur atque colentur.

CLYSTERIBVS emollientibus, abſtergentibus, anodynis atque antiſpasmodicis, præſente dolore cardialgico, colico, iliaco, nephritico, hypochondriaco, hyſterico &c., injiciendis, ad aliquot drachmas, imo integram unciam, additur. Poteſt tamen etiam externe, loco unguenti de althæa, cum quo convenit quoad naturam & vires, adplicari.

VNGVENTVM COMITISSÆ.

REC. Corticum mediorum caſtanearum, glandium quercuum juniorum, acinorum uvarum, baccarum myrti, balauſtiorum, corticum ſabarum, cupellarum glandium quernarum, equiſeti, foliorum capparis, plantaginis, pruni ſylveſtris, gallarum, meſpilorum ſiccatorum, radicum biſtortæ, tormentillæ, ſorborum immaturorum ana uncias duas. Contuſa & conquaſſata in ſex circiter aquæ libris, usque ad dimidiæ partis conſumtionem, coquantur, colaturæ expreſſæ addantur olei myrtillorum infuſi libræ duæ, coquantur ad plenariam humiditatis conſumtionem, &, denuo additis ac colliquatis olei maſtichini libra una

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0703-8 DFG

& dimidia, itemque ceræ recentis unciis decem, paullatim pulvis ſubtiliſſimus, ex corticum mediorum caſtanearum, cort. glandium, quercus, acinorum uvarum immaturarum, baccarum myrti, boli Armenæ, nucis moſchatæ, ſanguinis draconis, ſorborum immaturorum ſiccatorum ana uncia dimidia, & trochiſcorum de carabe unciis duabus paratus, inſpergatur, & ſecundum artem fiat juſtæ conſiſtentiæ unguentum.

OB MERA propemodum ingredientia plus minusve ſtyptica, adſtringendo agit, &, abdomini, femoribus atque dorſo illitum, diarrhœas, dyſenteriam, nimium fluxum menſtruum & hæmorrhoidalem, nec minus intempeſtivam uteri hæmorrhagiam apud gravidas ſiſtere, adeoque etiam abortum præcavere dicitur. Si articulationes quoque poſt prægreſſas luxationes, oſſe tamen prius repoſito, illo inunguntur, ligamenta, nimia extenſione debilitata, iterum roborantur, & in herniis veris pariter non ſpernendum ab eo auxilium exſpectandum eſt.

VNGVENTVM CONTRA RVPTVRAM.

REC. Butyri majalis recentis, illoti, nec ſaliti, libram unam, pinguedinis humanæ uncias tres, pinguedinis taxi uncias quatuor. Hiſce colliquatis ſucceſſive, præmiſſa tamen ſingulorum diſſectione atque conquaſſatione, immiſceantur radicum recentium biſtortæ, tormentillæ ana drachmæ tres, rad. bardanæ majoris,

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0704-3 DFG

pentaphylli, ulmariæ ana uncia una, ſymphyti majoris uncia una & dimidia, herbarum recentium conſolidæ Saracenicæ, herniariæ, hyperici cum floribus, millefolii, perfoliatæ, plantaginis, pyrolæ, verbaſci, vincæ pervincæ, foliorum recentium hederæ arboreæ, quercus, florum roſarum rubrarum, balauſtiorum ana drachmæ ſex, baccarum myrti, cupularum glandium, nucum cupreſſi ana uncia una, ſeminis plantaginis, ſumach ana uncia dimidia. Macerentur, donec omnia in maſſam collecta ſint, deinde, lento adhibito igne, ad plenariam humiditatis conſumtionem bulliant, tunc fortiter exprimantur, & tandem, admixta adhuc olibani, & ſanguinis draconis ſubtiliſſime pulveriſati ana uncia una, debitæ conſiſtentiæ unguentum inde fiat.

EX ingredientibus adſtringentibus, ſubadſtringentibus & balſamicis travmaticis, quorum activitas tamen per pinguedines paullulum debilitatur, conſtat, & ideo etiam ad hernias ſanandas, ulcera, carne nimis laxa ac ſpongioſa cincta, conſolidanda, & articulationes, aliasque partes relaxatas denuo roborandas adhibetur.

VNGVENTVM ENVLATVM.

REC. Radicum enulæ recentium libram unam, pinguedinis porcinæ uncias ſex, olei olivarum puriſſimi uncias quatuor. Tundendo in mortario probe miſceantur, tum parum ſuper igne ebulliant, & colaturæ, fortiter expreſſæ, ceræ flavæ & terebinthinæ puræ ana

unciæ duæ addantur, indeque fiat l. a. unguentum.

VVLGO ad ſcabiem præſertim floribus ſulphuris aut mercurio vivo remixtum, commendatur: At, proſpiciendum eſt, ne intempeſtiva ejusdem inunctione, materiæ impuræ retropulſio efficiatur, præprimis, ſi nondum laxantia, aliaque purificantia præmiſſa fuerint.

VNGVENTVM POMATVM.

REC. Caryophyllorum drachmas duas, cinnamomi drachmas tres, macis ſcrupulos duos, florum lavendulæ drachmam unam, gummi benzoës electi, ſtoracis calamitæ ana drachmas tres, ligni aloes drachmas duas, ligni rhodii drachmam unam, ſaſſafras drachmam dimidiam, radicum ireos Florentinæ unciam unam. Contuſa, & ſacculo lineo mundo incluſa, vaſi terreo optime vitreato imponantur, iisdemque addantur aquæ roſarum fragrantiſſimæ libra dimidia, pinguedinis porcinæ recentis, bis terve aqua ſimplici lotæ, libra una, pulpæ pomorum dulcium odoratorum unciæ ſex, ſevi hircini recentis mundi ac loti unciæ quatuor, coquantur igne leni aliquantiſper, deinde ab igne remota per triduum aut quatriduum ſtent in digeſtione, tum iterum, ad humiditatis evaporationem, igne leni coquantur, colentur, colatura refrigerata tamdiu aqua roſarum fragranti agitetur, donec albeſcat, & deinde olei ligni rhodii guttæ viginti addantur, ac probe miſceantur, ut inde fiat unguentum.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0706-5 DFG

VIRTVTE demulcente, & aliqua pariter nervina pollet, immo, inter cosmetica, præsertim, si eidem pauxillum mercurii præcipitati albi, aut magisterii marcasitæ additum fuerit, locum invenit. Frequentius ad labiorum, mammarum, aliarumque partium fissuras sanandas commendatur, possunt tamen etiam partes convulsione correptæ illo inungi.

VNGVENTVM POTABILE RVBRVM.

REC. Pulveris radicum alkannæ unciam unam cum semisse, rubiæ tinctorum, tormentillæ ana unciam unam, rhapontici, serpentariæ ana unciam dimidiam, baccarum alkekengi drachmam unam, vini rubri odorati libram unam. Macerentur aliquot dies in loco frigido cum butyri majalis recentis, non saliti, libris tribus, posteaque, additis prius viginti cancris fluviatilibus contusis, ad humiditatis consumtionem leni igne coquantur, colentur, exprimantur, colaturæ adhuc calenti spermatis ceti recentis, nondum rancidi, uncia una & dimidia addatur, ac inde l. a. fiat unguentum.

NON externo duntaxat, uti plurima unguenta reliqua, sed interno etiam usui destinatum est, & ad sanguinem intus coagulatum, atque post prægressam contusionem, rupturam, aut lapsum extravasatum denuo resolvendum, nec minus ad vulnera consolidanda specificum deprædicatur remedium, si ad unciam unam alteramve cum jusculo calido ægris porrigitur. Externe puerperarum abdomini illinitur, vel per se, vel cum oleo quodam nervino, v. g. oleo destillato menthæ, mastiches, carvi, nucistæ &c.,

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0707-1 DFG

aut oleo castorei infuso remixtum, ut ventris tumorem, qui sæpe post partum remanet, avertat.

VNGVENTVM POTABILE VIRIDE.

REC. Herbæ abrotani, agrimoniæ, alchimillæ, artemisiæ, bellidis minoris, betonicæ, buglossæ, bursæ pastoris, cardui benedicti, caryophyllatæ cum radice, centaurii minoris, chærefolii, cichorii, consolidæ majoris cum floribus & radicibus, consolidæ Saracenicæ, hepaticæ nobilis, fœniculi, fragariæ, hyperici cum floribus, hyssopi, lavendulæ, levistici, marubii albi, menthæ, millefolii, nummulariæ, origani, parietariæ, petroselini, pimpinellæ, prunellæ, pulegii, pulmonariæ maculosæ, pyrolæ, rorismarini, rutæ, salviæ, saniculæ, scolopendriæ, serpilli, tussilaginis, verbenæ, veronicæ, vincæ pervincæ ana manipulos sex, radicum tormentillæ recentium uncias tres. Singula, justo tempore collecta, concisa, & contusa macerentur cum butyri majalis recentis insulsi libris triginta, donec in unam massam collecta sint, postea, ad humiditatis consumtionem, leni igne coquantur, cum aliquali expressione colentur, & inde, additis prius spermatis ceti recentis unciis tribus, fiat unguentum.

EX NVMEROSIS quidem ac variæ naturæ ingredientibus componitur, cum præcedente nihilominus, quoad usum & vires resolventes atque travmaticas, convenit.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0708-6 DFG

VNGVENTVM FVSCVM COMMVNE.

REC. Olei communis libram unam cum ſemiſſe, diſſolve in eo ceræ flavæ recentis uncias quatuor, colophoniæ, picis navalis ana uncias duas, maſtiches, terebinthinæ ana unciam unam. Mixta colentur, & colaturæ nonnihil refrigeratæ gummi galbani, ſagapeni, thuris electi ſubtiliſſime triti ana uncia una, pulveris radicum ariſtolochiæ rotundæ uncia dimidia, præmiſſa tamen gummi galbani & ſagapeni in vino diſſolutione, depuratione, & aliquali rurſus inſpiſſatione, probe miſceantur, indeque lege artis conficiatur unguentum.

AD mundificantia, & digerentia, generandæ ſcilicet materiæ purulentæ deſtinata, refertur. Sordes enim ex ulceribus atque vulneribus aufert, eademque moderato calore fovet.

VNGVENTVM FVSCVM FELICIS WÜRTZII.

REC. Colcotharis ſeu terræ vitrioli dulcis uncias duas, florum æris drachmas decem, aceti vini, in quo folia plantaginis ac chelidonii majoris recentia per aliquot dies macerata, & poſtea expreſſa fuerunt, uncias tres, phlegmatis vitrioli uncias duas, mellis deſpumati uncias ſex. Inſpiſſentur leni igne, continuo agitando, ad mellis conſiſtentiam.

VNGVENTO Ægyptiaco natura ac viribus analogum eſt, & vulgo ad ulcera detergenda atque non-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0709-5 DFG

nihil quoque exsiccanda, nec minus ad carnem luxuriantem & callositatem fistularum absumendam, adhibetur.

VNGVENTVM ALBVM SIMPLEX ET CAMPHORATVM.

VNGVENTVM *album simplex:* Rec. cerussæ tritæ, & cum aqua rosarum præparatæ, ceræ albæ ana libras duas, sevi hircini, olei olivarum, olei rosati ana libram unam. Ceræ, cum oleis colliquatæ, sevum hircinum, tandemque cerussa exacte contrita misceatur, & inde fiat unguentum. *Vnguentum album camphoratum:* Rec. albuminum ovorum probe conquassatorum numero sex, camphoræ, guttis aliquot olei rosati dissolutæ, drachmas duas, ceræ albæ uncias tres, cerussæ Venetæ albissimæ subtilissime tritæ, olei rosacei ana libram unam. M. F. l. a. unguentum.

VTRVMQVE virtute refrigerante, demulcente & subadstringente præditum est, adeoque etiam partibus ambustis, erosis atque cuticula denudatis, itemque ulceribus venereis, aliisque serpiginosis ac valde inflammatis, cum insigni plerumque fructu, adplicatur.

VNGVENTVM AD AMBVSTA.

REC. Corticum medianorum succulentorum sambuci, corticum similium tiliæ ana manipulum unum, succi plantaginis, recenter expressi, unciam unam, succi sempervivi unciam semissem, olei lini, recens expressi, uncias sex. Coquantur leni igne ad humiditatis consumtionem, deinde oleo colato cerussæ Venetæ sub-

ſubtiliſſime tritæ, & aqua roſarum lotæ, ſevi cervini aut hircini ana uncia una, ſachari drachmæ duæ, olei de vitellis ovorum, recens parati, uncia dimidia exacte in mortario plumbeo miſceantur, ut juſtæ conſiſtentiæ unguentum inde reſultet.

CVM unguento albo ſimplici convenit, & ideo non tantum partibus ambuſtis, ſed etiam eroſis, aut alia ratione cuticula denudatis, illinitur.

VNGVENTVM CITRINVM.

REC. Adianthi præparati unciam unam, amyli, cryſtalli præparatæ, entalorum & dentalorum præparatorum, nitri cryſtallini thuris electi, tragacanthi albiſſimi, umbilici marini præparati, ana drachmas tres, alabaſtri candidiſſimi ſubtiliſſime pulveriſati, boracis Venetæ ana drachmas duas, camphoræ drachmam unam, coralliorum alborum unciam ſemiſſem, gerſæ ſerpentariæ unciam unam, ceruſſæ ſubtiliſſime tritæ uncias ſex, pinguedinis porci caſtrati, recentis, ac mundæ libram unam cum ſemiſſe, ſevi hircini recentis unciam unam & dimidiam, adipis gallinæ, recens eliquatæ, unciam unam. Pinguedini porcinæ & gallinaceæ colliquatæ tria poma citria aut limonia ſucculenta, in fruſta minora diſſecta, imponantur, ebulliant igne leni, donec citriorum aut limonum ſuccus maximam partem exhalando conſumtus ſit; quo facto, exemtis hisce pomorum citriorum fruſtulis, pinguedini,

adhuc paullulum ferventi, libra dimidia corticum, in fruſtula diſſectorum, miſceatur, iidemque, præmiſſa per menſem integrum in loco tepido maceratione, denuo eximantur, ac poſtea, ſevo hircino igne leniſſimo prius illiquato, pulveres reliqui ſubtiliſſime triti paullatim inſpergantur, tandemque, ſingulis probe ſubactis, camphora, ſpiritu roſarum ſoluta, addatur, & ſecundum artem fiat unguentum.

QVANQVAM unguentum hoc multa ingrediantur terrea, quæ ſub adplicatione, propter inertiam ſuam, parum vel nihil adferre poſſunt emolumenti, non penitus tamen rejiciendum eſt, quoniam paullulum, ob reliquas ſpecies, refrigerat, emollit, atque abstergit, & ideo nimium faciei ruborem, lentigines atque ephelides curat, cuti aſperiori lævitatem decentem rurſus conciliat, & cicatricum fœditatem, quæ poſt ulcera ac vulnera conſolidata, aut cruſtas ſcabioſas & varioloſas exſiccatas perſæpe relinquuntur, emendat ac minuit.

VNGVENTVM DE MINIO.

REC. Minii uncias tres, lithargyrii uncias duas, ceruſſæ unciam unam cum ſemiſſe, tutiæ præparatæ drachmas tres, ceræ citrinæ uncias duas, olei roſarum libram unam cum dimidia. Ceræ, cum oleo leni igne colliquefactæ, reliqua, in pulverem ſubtilem redacta, exacte miſceantur, ut inde fiat unguentum. Quando hiſce camphoræ, in oleo diſſolutæ, drachmæ tres adduntur, *unguentum de minio camphoratum* naſcitur.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0712-7 DFG

INTER præcipua unguenta refrigerantia, exsiccantia & subadstringentia militat; hinc partibus ambustis, erosis & cuticula denudatis, nec minus ulceribus prurientibus, serpiginosis, aut circumquaque inflammatis sæpissime cum fructu adplicatur. *Camphoratum* a simplici parum differt, præterquam, quod majori virtute discutiente polleat, &, malis aut temporibus cum linteo aut corio, cui illinitur, adplicatum, in odontalgia & cephalalgia rhevmatica nonnunquam valde proficuum inveniatur.

VNGVENTVM DE LITHARGYRIO, ALIAS ETIAM NVTRITVM DICTVM.

REC. Lithargyrii subtilissime triti libram dimidiam, aceti vini acris libram unam, olei rosacei libras duas. Oleum & acetum cum lithargyrio alternatim & successive, protracta adjuvante tritura, in mortario plumbeo aut alio, probe misceantur, donec acetum penitus dispareat, & inde justæ consistentiæ unguentum enatum sit.

QVOAD naturam, vires & usum cum *unguento de minio simplici* convenit, majorem tamen virtutem refrigerantem, minorem vero exsiccantem obtinet, adeoque præcedenti etiam in ambustionibus præfertur.

VNGVENTVM ROSATVM.

REC. Rosarum albarum recentium, a caliculis & staminibus mundatarum, ac modice in mortario marmoreo conquassatarum, libras duas, adipis porcini recentis, candidi, & aliquoties aqua simplici aut rosarum loti, libram

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0713-3 DFG

unam. Miſceantur in vaſe fictili vitreato, deinde inſolentur aliquot dies in vaſe clauſo, tandemque, igne moderato ad humiditatis conſumtionem cocta, colentur, & unguentum enatum adſervetur.

VNGVENTO pomato perſæpe ſubſtituitur, & ſpecifice contra cephalalgiam calidam & ſimilem ventriculi atque hepatis intemperiem, nec minus contra herpetem & inflammationes eryſipelaceas externas commendatur. Quod me attinet, uſum hujus unguenti in pleriſque quidem morbis indicatis facile admittere poſſum, in inflammationibus eryſipelaceis vero, quæ unguinoſa, poros occludentia, haud perferunt, eundem nequaquam tutum judico.

VNGVENTVM SANTALINVM.

REC. Boli Armenæ drachmas ſex, florum papaveris erratici recentium unciam unam, roſarum rubrarum recentium uncias duas, ſantali albi, & citrini ana drachmas ſex, ſantali rubri drachmas decem. Pulveriſatis addatur olei roſacei libra una, coquantur ad conſumtionem humiditatis, exprimantur, colentur, & colaturæ camphoræ drachmæ duæ, ceræ albæ quantum ſufficit addantur, ut juſtæ conſiſtentiæ unguentum fiat.

VIRES exſerit nervinas, refrigerantes & ſubadſtringentes, adeoque etiam contra ruborem doloriſicum faciei, ab æſtu inprimis ſolari contractum, commendatur, & in articulationum quoque debilitate, cum aliquali aridura conjuncta, proficuum deprehenditur.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0714-9 DFG

VNGVENTVM ALABASTRINVM.

REC. Florum recentium chamomillae uncias duas cum ſemiſſe, roſarum Damaſcenarum, ſambuci ana uncias duas, herbarum recentium betonicae, rutae ana unciam unam & ſemiſſem, majoranae unciam unam, radicum recentium althæae uncias duas. Contundantur & in olei roſacei libra una & dimidia coquantur ad humiditatis conſumtionem, tum exprimantur ac colentur, colaturae alabaſtri ſubtiliſſime triti unciae tres probe miſceantur, tandemque cerae albae, quantum ſufficit, colliquetur, ut inde, ſingulis piſtillo ligneo tamdiu agitatis, donec refrixerint, juſtae fiat conſiſtentiae unguentum.

VIRTVTE anodyna & paregorica gaudet, & a multis medicis in cephalalgia acutiſſima, tum febribus continuis & phrenitidi juncta, tum ſolitaria, nec minus in doloriſicis oculorum paſſionibus, dolore pectoris, renum, veſicæ, colli &c. ſpecifice commendatur. Non ſimplici tamen inunctione adplicatur, ſed lintea, eodem imbuta, parti dolenti imponuntur. Iners cæteroquin pulvis alabaſtrinus conſiſtentiam quidem auget, nullam vero virtutem compoſitioni conciliat.

VNGVENTVM ANODYNVM.

REC. Florum recentium chamomillae libras duas, flor. malvae, meliloti, verbaſci, foliorum recentium anethi, hyoſcyami ana unciam ſemiſſem, radicum althæae recentium uncias

duas, ſeminis ſœni Graeci, lini ana drachmas tres. Herbae, radices ac ſemina, una cum floribus probe contuſa, macerentur in vini Rhenani libra dimidia, olei cheirini libra una, liliorum alborum libra dimidia, olei amygdalarum dulcium uncia una per diem & noctem, poſtea leni igne coquantur ad conſumtionem humiditatis, colaturae colliquetur cerae flavae quantum ſufficit, & fiat ſecundum artem unguentum.

EMOLLIENDO agit, & præcipuum inter unguenta anodyna locum obtinet; hinc frequentiſſime in cardialgia, colica, paſſione iliaca, malo hypochondriaco & hyſterico, dolore nephritico, a ſpaſmis vehementioribus aut calculo oborto, pleuritide vera &c., nunc abdomini, nunc regioni lumbari, aut hypogaſtricæ, nunc pectori illinitur, & ſubinde quoque in ſiccitate & aridura partium, tumoribus frigidis induratis, excreſcentiis verrucoſis atque calloſis, hernia incarcerata, aliisque morbis, qui emollientia & paregorica poſtulant, in uſum vocatur.

VNGVENTVM DE LINARIA.

REC. Foliorum ac florum viridium linariae verae manipulos duos, contuſa & conquaſſata macera in liquefacti adipis porcini recentis, aut butyri majalis recentis non ſaliti unciis ſex, macerata coque ad humiditatis conſumtionem, exprime, & expreſſis recentia folia cum floribus adde, macera, coque, exprime, atque expreſſis hiſce demum olei e vitellis ovorum unciam dimidiam, olei ſeminis hyoſcyami ex-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0716-1 DFG

preſſi drachmas duas, ſucci ſempervivi drachmas tres exacte miſce, ut inde reſultet unguentum.

VNGVENTIS paregoricis adnumeratur, & ſpecificum contra hæmorrhoides cœcas, valde dolentes, & ipſas quoque exulceratas deprædicatur remedium, quando per ſe, aut cum vitello ovorum nonnihil remixtum, goſſypio illinitur & adplicatur.

VNGVENTVM DIGESTIVVM.

REC. Terebinthinae Venetae uncias ſex, ſolve ac miſce cum quatuor vitellis ovorum, mixturae huic adde olei hyperici unciam unam cum ſemiſſe, pulveris olibani, myrrhae ana drachmas tres, & ſingula rurſum exacte miſce.

DIGERIT, & ſuppurationem in vulneribus atque abſceſſibus promovet.

VNGVENTVM MVNDIFICANS STAHLII.

REC. Mercurii vivi, ſaturni ana unciam. Fluat plumbum in tigillo, cui adde mercurium & ſpatula agita, ut uniantur ac fiat amalgama, quod cum terrae Tripolitanae uncia una ſubtiliſſime terendum eſt. Pulverem hunc adde unguenti albi camphorati unciis octo, ac probe cum eo miſce.

PRÆMISSIS laxantibus, ſanguinemque purificantibus internis, cuti contra ſcabioſas ac valde pruriginoſas effloreſcentias illinitur; aſt ſemper circa uſum ejus cautione opus, ne eliminanda materia impura retroagatur.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0717-6 DFG

VNGVENTVM RVBRVM AD LABIA ORIS.

REC. Rad. alkannæ unciam unam & ſemiſſem, ceræ albæ drachmas ſex, olei amygdalarum dulcium recens expreſſi uncias duas, vini rubri uncias tres. Radices minutim inciſæ in vino rubro macerentur, iisdemque poſtea oleum amygdalarum adfundatur, &, igne leniſſimo, ad humiditatis conſumtionem, in vaſe terreo vitreato coquantur. Addatur ſub finem cera alba, exprimantur, & in aquam roſarum effundantur. Refrigerata leniſſimo igne rurſus liquentur, &, admixtis prius olei cinnamomi guttis decem, in capſulas papyraceas, in vitro bene clauſo poſtmodum adſervandas, effundantur.

AD ſanandas fiſſuras labiorum, a frigore aut calore interno ortas, veſperi ante cubitum illinitur, ac ſimili etiam modo contra rhagades aliarum corporis partium adhiberi poteſt.

VNGVENTVM NEAPOLITANVM.

REC. Mercurii vivi uncias quatuor, terebinthinæ claræ unciam unam & dimidiam. Terendo miſceantur, donec mercurius currens perfecte ſubactus ſit, deinde addantur axungiæ porcinæ lotæ unciæ decem, olei ſpicæ drachma una, & unio ſingulorum denuo tritura promoveatur.

AD ſalivationem in morbo gallico excitandam articulationes manuum ac pedum illo inunguntur, &

usus quoque ejus haud raro ad gummata, tophos, & alia particularia symptomata venerea proficuus æque ac necessarius reperitur.

VNGVENTVM POPVLEVM.

REC. Gemmarum populi arboris recentium libram unam cum semisse, contusas in pinguedinis porcinæ recentis non salitæ libris tribus macera, & ita relinque, donec herbæ sequentes, suo tempore collectæ, & contusæ, successive addi possint: Nimirum recipe hb. bardanæ, lactucæ, sempervivi majoris & minoris, solani, violariæ, umbilici Veneris aut herbæ Paridis, foliorum hyoscyami, mandragoræ, papaveris albi, cymarum rubi tenerarum ana uncias tres, secundum collectionis ordinem misce, & cum succi solatri sive solani vulgaris recens expressi libra dimidia & aquæ rosarum unciis tribus, ad humiditatis consumtionem, leni igne coque, cola atque exprime, ut sic lege artis fiat unguentum.

VARIA narcotica unguentum hoc, cujus confectio, ob successivam specierum plerarumque collectionem atque miscelam, paullulum tædiosa est, ingrediuntur; hinc non mirandum est, quod dolores atrociores mitiget, & agrypnia laborantibus somnum conciliet. Ordinario arteriis, in temporibus, carpo, ac pedibus pulsantibus, adplicatur.

VNGVENTVM BASILICVM.

REC. Ceræ flavæ uncias duas, croci orientalis scrupulos duos, mastiches, myrrhæ, pi-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0719-0 DFG

cis navalis, ſevi vaccini, thuris ana drachmas duas, reſinæ pini, terebinthinæ claræ ana unciam ſemiſſem, olei communis uncias tres. Thus, myrrha, maſtiche, & crocus in pulverem ſubtilem redigantur, deinde reliquis, blando igne prius colliquefactis, addantur ac probe miſceantur, ut ſic juſtæ conſiſtentiæ unguentum naſcatur.

DISCVTIENDO ac leniter roborando operationem ſuam abſolvit, & proinde articulationibus, poſt prægreſſas luxationes debilitatis, nec minus membris paralyticis, aut convulſione correptis, immo, ipſis vulneribus, ab inflammatione liberis, mundificandi ac conſolidandi fine, adplicatur, ita tamen, ut in caſu poſteriori vitello ovorum aut melle roſarum, quæ additamenta virtutem digeſtivam & mundificantem augent, paullulum remiſceatur.

VNGVENTVM NERVINVM.

REC. Herbarum recentium betonicæ, chamæpytios, majoranæ, menthæ, paralyſeos cum floribus, rorismarini, rutæ, ſalviæ, foliorum recentium lauri, florum recentium chamomillæ, hyperici, lavendulæ, liliorum convallium, meliloti, ſambuci, ſummitatum anethi recentium ana manipulum unum, baccarum juniperi, lauri ana unciam unam, radicum pyrethri drachmas duas; Conciſa & contuſa infundantur, ac macerentur unam alteramve ſeptimanam in olei anethini, hyperici, lumbricorum terreſtrium, vulpini ana unciis tribus, quibus leni prius colliquefactione unita

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0720-2 DFG

fuit medullæ cervinæ, pinguedinis caninæ, cati ſylveſtris, humanæ, urſinæ ana uncia dimidia, terebinthinæ claræ uncia una, poſtea, ad humiditatis conſumtionem, blando igne coquantur, exprimantur, colentur, & colaturæ gummi benzoës, in unciis duabus ſpiritus vini rectificatiſſimi diſſoluti, drachmæ ſex, ceræ unciæ tres, maſtiches electæ ac pulveriſatæ uncia dimidia, & terebinthinæ unciæ quatuor addantur, ut inde, mediante exacta miſcela, unguentum juſtæ conſiſtentiæ confici queat.

EX temperatioribus conſtat balſamicis, & partes ſolidas debilitatas ac relaxatas blande roborat; hinc membris paralyticis, articulationibus debilitatis, nec minus ſpinæ dorſali in epilepſia idiopathica, aliisque partibus in reliquis convulſionum ſpeciebus, quæ nunc majorem, nunc minorem corporis partem torquent, cum fructu inungitur. Major ipſi activitas, in caſibus quibusdam neceſſaria, per olea deſtillata ætherea, modica quantitate addita, conciliari poteſt.

VNGVENTVM PECTORALE.

REC. Ceræ albæ uncias tres, croci drachmam ſemiſſem, radicis iridis Florentinæ, ſubtiliſſime pulveriſatæ, drachmas duas, adipis anatis, gallinæ ana uncias duas, butyri recentis, aqua violarum loti, uncias ſex, olei amygdalarum dulcium, olei chamaemelini, violacei ana uncias tres. M. F. l. a. unguentum.

PECTORI illitum dolores laterum punctorios in pleuritide mitigat, & contra tuſſim, & aſthma, præ-

ſertim convulſivum atque ſanguineo-ſpasmodicum, itidem prodeſſe creditur. Agit enim emolliendo, ac leniter diſcutiendo, & hac ratione contractiones partium ſpaſmodicas nonnihil minuit.

VNGVENTVM CARMINATIVVM.

REC. Baccarum lauri unciam dimidiam, florum recentium chamomillæ manipulos duos, flor. meliloti, ſummitatum recentium abrotani, hederæ terreſtris, menthæ criſpæ, tanaceti ana manipulum unum, ſeminis cumini, leviſtici ana drachmas duas. Contuſa & conquaſſata infundantur in olei chamaemelini libra una, olei anethi, rutæ ana uncia dimidia, adipis porcini recentis libra una, macerentur dies quatuordecim, deinde leniter, ad humiditatis conſumtionem, coquantur, & colaturæ expreſſæ ceræ citrinæ unciæ duæ, ſtyracis liquidæ drachmæ ſex, olei deſtillati aniſi, carvi, menthæ ana drachma una addantur, ut inde lege artis unguentum confici queat.

ABDOMINI illinitur, &, dum operationem ſuam diſcutiendo, & nonnihil quoque emolliendo abſolvit, in colica, cardialgia, paſſione hyſterica, torminibus ventris vulgaribus & tympanitide valde proficuum deprehenditur. Perſæpe etiam clyſteribus, in morbis memoratis, emolliendi, abſtergendi atque diſcutiendi fine, injiciendis, utiliſſime miſcetur.

VNGVENTVM STOMACHALE.

REC. Herbarum abſinthii, menthæ criſpæ, florum chamomillæ recentium, roſarum rubrarum, ſpicæ nardi Indicæ ana unciam ſemiſ-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0722-3 DFG

ſem, radicum calami aromatici, caryophyllorum, cinnamomi, maſtiches, nucis moſchatæ, ſantali citrini ana drachmas duas, baccarum lauri, ligni aloës ana drachmam unam cum ſemiſſe. Pulveriſatis pulveriſandis, cæterisque debite conquaſſatis vini rubri optimi, olei abſinthii, cydoniorum, maſtichini ana unciæ quatuor adfundantur, igne leni ad conſumtionem vini coquantur, & cum colatura expreſſa tantum ceræ citrinæ, quantum ſufficit, colliquefactionis ope combinetur, ut inde mediocris conſiſtentiæ unguentum reſultet.

VIRTVTE roborante & carminativa inſtructum eſt, adeoque etiam, abdomini circa umbilicum, nec non ſcrobiculo cordis inunctum, non contemnendum ſubinde auxilium in debilitate ventriculi, adfectibus flatulentis, vomitu, diarrhœis, dyſenteria, lienteria, cœliaca, cholera, colica flatulenta, tympanitide, immo ipſa anaſarca præſtare valet. Si medico placet, etiam membris paralyticis, aut alio modo debilitatis, cum fructu adhiberi poterit.

VNGVENTVM CONTRA VERMES.

REC. Herbarum recentium abrotani, abſinthii, centaurii minoris, perſicariæ, ſcordii, tanaceti ana manipulum unum, radicum diptamni albi, gentianæ, ebuli ana unciam ſemiſſem, ſucci foliorum perſicorum, ſucci allii ana unciam unam, olei abſinthii, rutæ infuſi, ana libram dimidiam, butyri recentis uncias tres. Herbis conquaſſatis atque radicibus

probe contusis succi & olea cum butyro addantur, macerentur per noctem, posteaque, ad humiditatis consumtionem, leni igne coquantur, exprimantur, colentur, & colaturæ ferventi olei spicæ uncia una cum semisse, fellis taurini, ad mellis consistentiam inspissati, unciæ duæ, aloes hepaticæ uncia una, ceræ flavæ quantum sufficit, &, omnibus hisce debite colliquatis, camphoræ, in sufficienti spiritus vini rectificati quantitate solutæ, drachmæ duæ misceantur, ut justæ consistentiæ unguentum fiat.

SPINÆ dorsali ac toti corpori, itemque capillis, ad crinones, acaros, aliosque vermiculos enecandos, illinitur, & postea aqua saponacea, aut decocto, ex aqua, sale quodam alcalico fixo & speciebus amaris atque balsamicis, v. g. radice zedoariæ, herba ac floribus tanaceti, millefolii, abrotani, summitatibus absinthii, fumariæ, semine santonico &c. parato, rursus eluitur atque abluitur.

BALSAMVM APOPLECTICVM CVM MOSCHO ET AMBRA.

REC. Olei nucis moschatæ expressi unciam unam, olei destillati cardamomi, caryophyllorum, cinnamomi, lavendulæ, majoranæ, rorismarini, succini albi, balsami Peruviani ana scrupulum unum, ambræ gryseæ drachmam semissem, moschi optimi scrupulum unum, zibethi scrupulum semissem, eboris, ad nigredinem calcinati, & subtilissime triti, quantum

ſufficit ad juſtam balſami conſiſtentiam, miſce & fiat lege artis balſamum.

VSVM ſolummodo externum habet, & vertici, temporibus atque naribus apud ſyncopticos aut apoplexia pituitoſa laborantes, excitandi ac confortandi ſcopo, illinitur. Abſtinendum tamen erit ab ejus uſu in apoplexia ſanguinea, & lipothymia hyſterica, quoniam hyſtericis, ob ambræ, moſchi & ziberhi odorem, plerumque inimicus eſt, & in apoplexia ſanguinea cruoris expanſionem, adeoque nervorum ac tubulorum medullarium compreſſionem, auget.

BALSAMVM APOPLECTICVM PRO MVLIERIBVS.

REC. Olei macis expreſſi drachmas duas, olei deſtillati galbani drachmam dimidiam, olei lavendulæ, & ſuccini ana ſcrupulum unum, olei majoranæ, meliſſæ, pulegii, rorismarini, rutæ, ſalviæ ana ſcrupulum ſemiſſem, pinguedinis caſtorei grana ſex, ſpiritus ſalis ammoniaci guttas aliquot. M.F.l.a. balſamum.

OB ambræ, moſchi & zibethi abſentiam etiam apud fœminas locum invenit, & in lipothymia hyſterica, atque ejuſdem originis cephalalgia, loco præcedentis, partibus indicatis inungitur.

BALSAMVM ODONTALGICVM.

REC. Olei ligni ſancti drachmas duas, olei caryophyllorum drachmam unam, opii, camphoræ ana ſcrupulos duos, olei nuciſtæ expreſſi drachmas ſex. Opium & camphora pauxillo ſpiritus vini ſolvantur & cum reliquis exacte miſceantur.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0725-0 DFG

DENTIBVS ad compeſcendum dolorem, præſertim a carie ortum, cum goſſypio adplicatur, immo ſi fieri poteſt, turundæ minutæ, illi intinctæ, cavitatibus carioſis immittuntur: Vſus tamen ejus exulare debet, quando odontalgia cauſæ materiali calidæ & inflammanti originem ſuam debet.

BALSAMVM BEZOARDICVM.

REC. Olei deſtillati angelicæ, citri, majoranæ, rutæ ana ſcrupulum ſemiſſem, olei ſuccini rectificati guttas quinque, olei ſalviæ, myrrhæ, zedoariæ ana guttas quindecim, olei nucis moſchatæ expreſſi unciam ſemiſſem, camphoræ grana ſex, ambræ gryſeæ grana ſeptem. M. F. l. a balſamum.

GRATA fragrantia ſeſe commendat, & naribus, tempore peſtis, aliarumque ægritudinum contagioſarum, ad halituum virulentorum ingreſſum in os, ventriculum atque pulmones prohibendum, aut eorundem tamen virulentiam corrigendam, admovetur cum pyxide, aut ipſis plane illinitur, immo, pauxillum ſubinde ore excipitur, ac lente deglutitur.

BALSAMVM CEPHALICVM SERENISSIMÆ.

REC. Olei nuciſtæ expreſſi drachmas ſex, olei deſtillati lavendulæ, rutæ ana ſcrupulos tres cum ſemiſſe, olei deſt. majoranæ, ſalviæ ana guttas quindecim, camphoræ, ſufficienti quantitate olei recentis amygdalarum dulcium diſtemperatæ, ſcrupulum unum. M. F. l. a. balſamum.

AD

AD CEREBRVM ejusdemque involucra corroboranda, in apoplexia pituitosa, adfectibus soporosis, melancholia, vertigine, epilepsia, imbecillitate generis nervosi, hebetudine sensuum externorum, coryza diuturna, hemicrania, cephalalgia &c. non tantum naribus admovetur, sed etiam vertici atque temporibus illinitur.

BALSAMVM LOCATELLI.

REC. Ceræ citrinæ uncias octo, mumiæ transmarinæ drachmas duas, sanguinis draconis unciam semissem, foliorum florum bellidis minoris manipulum unum, fol lauri, summitatum rorismarini ana manipulum dimidium. Cera, ac mumia subtilissime pulverisata, in olla terrea vitreata, cum foliis ac summitatibus minutim discerptis, leni colliquefactione super carbones, & sæpius repetita cum spatula agitatione, uniantur, donec bullire incipiant. Durante hoc opere, in alia olla grandiori & satis capaci, igni mediocri admoveantur storacis liquidæ libra dimidia, terebinthinæ Venetæ unciæ quatuor, olei hypericonis uncia una, olei olivarum libræ duæ cum semisse, aquæ rosarum rubrarum, aquæ plantaginis ana libra una, aquæ fontanæ simplicis libræ duæ cum semisse, bulliant lenissime per horæ quadrantem, ita tamen, ut perfecta ac fortior præcaveatur ebullitio, deinde cera cum reliquis huic brodio in olla majori jungatur, tandemque balsami Peruviani & scobis subtilissimæ

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0727-2 DFG

ligni ſantalini rubri ana uncia una addatur, & mixta igne paullo intenſiori valide bulliant, ſub continua tamen cum ſpatula lignea agitatione, ne ſcobs ſantalina ad fundum ſecedat; tum trajiciantur per ſetaceum, atque colatura in loco quieto reponatur, ut refrigeſcat, & balſamum, colore ac conſiſtentia zibethum referens, & a liquore reliquo ſecedens, ad ſuperficiem adſurgat, atque coaguletur; quo viſo, in fruſtula diſſecatur, &, a liquore ſeparatum, ſeorſim rurſus liquatur, in vaſcula teſtacea transfunditur, &, vaſis probe clauſis, in loco ſicco & temperato adſervatur. Citra virium enim jacturam & corruptionis labem per viginti annos durare ſolet, ſi vaſcula probe obturata, & in loco temperato repoſita ſint. Liquor reliquus in lagenis vitreis clauſis ſeorſim adſervatur.

TRAVMATICIS internis & externis hoc balſamum adnumeratur, & interne contra contuſiones, atque ulcera renum & veſicæ, iſchuria inprimis ſtipata, a drachma una ad unciam dimidiam, adſumitur; externe autem ambuſtis, ulceribus & vulneribus, præſertim ſclopetis bombardarum inflictis, adplicatur. Reſiduus quoque liquor, ſeorſim adſervatus, uſu non penitus caret, ſed utiliter ad ulcera impura eluenda adhiberi poterit.

BALSAMVM VVLNERARIVM MINDERERI.

REC. Terebinthinæ claræ Venetæ unciam unam & ſemiſſem, gummi elemi pulveriſati unciam dimidiam. Mixta liquefiant igne lenis-

ſimo, deinde iis olei hyperici, e floribus per infuſionem parati, uncia una cum ſemiſſe, olei ceræ deſtillati ſcrupuli duo addantur, & ita miſceantur, ut balſamum fiat.

VVLNERIBVS recenter inflictis cum linteo adplicatur, & ſubinde etiam ad ſananda ulcera adhibetur.

BALSAMVM ARCÆI.

REC. Terebinthinæ Venetæ, gummi elemi, ſevi cervini ana uncias duas, olei hyperici unciam unam, ſantali rubri drachmam unam. Gummi elemi in terebinthina igne leni ſolvitur, deinde ſevum & oleum hyperici, in alio vaſe liquefacta, ſucceſſive adduntur, & tandem pulvis ligni ſantali rubri admiſcetur.

CONVENIT cum præcedente quoad naturam & uſum, ac ſeſe in vulneribus recentibus virtute ſua digeſtiva & travmatica valde pariter commendat.

BALSAMVM CONTRA VERTIGINEM.

REC. Olei nuciſtæ expreſſi, olei macis expreſſi ana drachmam unam, olei deſtillati caryophyllorum, lavendulæ, majoranæ, ſuccini, ana guttas ſex, moſchi, ambræ ana grana tria. M. F. l. a. balſamum.

EX OLEIS ſelectioribus componitur, & cum *balſamo apoplectico completo*, quoad naturam, vires & uſum, convenit. Proſtat adhuc aliud *abſque moſcho & ambra* paratum.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0729-6 DFG

BALSAMVM SVLPHVRIS EXTERNVM.

REC. Florum ſulphuris, aut ſaltem ſulphuris citrini crudi pulveriſati unciam unam, olei lini vel nucum expreſſi libram ſemiſſem, olei ſeminis hyperici expreſſi, ſem. hyoſcyami & papaveris expreſſi ana drachmas duas. Solvantur leni igne arenæ, ac probe miſceantur.

HVMORES tenues, acres, ichoroſos nonnihil incraſſando, decentem ulcerum ac vulnerum ſuppurationem atque conſolidationem adjuvat, & nimium quoque ad ea affluxum prohibere traditur. Præter deſcriptum, varia adhuc alia *ſulphuris balſama*, nimirum *amygdalatum*, *aniſatum*, *juniperatum*, *ſuccinatum*, *terebinthinatum* &c., quæ ex parte una florum ſulphuris, & partibus ſex olei amygdalarum dulcium expreſſi, aut olei aniſi, juniperi, ſuccini ac terebinthinæ deſtillati, blanda, eaque diuturniori, in balneo arenæ digeſtione ac paullatina ſolutione, conficiuntur. Hæc externo non ſolum liquidiora ſunt, ſed longe etiam calidiori indole, excepto duntaxat balſamo ſulphuris amygdalato, pollent, & internum præcipue uſum obtinent. *Amygdalatum* enim demulcendo ac temperando agit, & ad omnia ulcera interna, a guttis 5. ad 10. 15., propinari poteſt: *Aniſatum* effectum diſcutientem, pectoralem & carminativum edit, & contra cardialgiam ac colicam flatulentam, variosque pectoris adfectus pituitoſos commendatur: *Juniperinum* inter diuretica, carminativa & emmenagoga militat, & in ulcere renum & veſicæ, ſi febris lenta abſit, nec minus in iſchuria, nephritide pituitoſa & calculo ſpecifice prodeſſe creditur: *Succinatum* urinam & ſudorem movet, flatus-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0730-7 DFG

que discutit, adeoque in adfectibus catarrhalibus, frigidis rhevmaticis, itemque flatulentis & nephriticis, a copiosa materia mucida & fibrarum laxitate primario oriundis, conducit; & *terebinthinatum* denique virtute abstergente, diuretica atque travmatica sese commendat, & interne frequentius in ulcere renum, fluore albo & gonorrhœa virulenta venerea, externe autem ad ulcera ac vulnera partium tendinosarum, valde dolentia ac madentia, adhibetur. Caute cæteroquin cum usu horum balsamorum interno mercandum erit, ne, intempestive, aut justo majori dosi oblata, ob valde calidam suam naturam, plus noceant, quam prosint, & nimiam inprimis humorum commotionem, immo ipsas hæmorrhagias præternaturales & exorbitantes, apud subjecta plethorica, vel noxiam exsiccationem & partium biliosarum rarefactionem apud subjecta sicca, cholerica, sensibilia, efficiant. Dantur interne a guttis 3. ad 5. 8. 10., terebinthinatum vero, externe etiam in partium tendinosarum ulceribus ac vulneribus adplicandum, triplo spiritus vini rectificatissimi prius diluitur.

BALSAMVM SVCCINI.

REC. Olei destillati succini rectificati drachmam unam, olei nucis moschatæ expressi quantum sufficit, salis succini volatilis scrupulum semissem. M. F. l. a. balsamum.

NARIBVS admovetur, & temporibus ac vertici, excitandi ac confortandi fine, in morbis, ubi cephalica roborantia profunt, illinitur, immo, regio lumbaris, ad urinam promovendam, illo subinde inungitur.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0731-3 DFG

BALSAMVM CARYOPHYLLORVM.

REC. Olei deſtillati caryophyllorum drachmam unam, olei nucis moſchatæ expreſſi quantum ſufficit. Miſcendo fiat balſamum, eidemque pulvere ſubtili caryophyllorum concilietur color. Obſervata eadem methodo, & ingredientium quantitate atque proportione, etiam *Balſama cinnamomi*, *citri*, *lavendulæ*, *majoranæ*, *roſarum* &c. parantur. Nihil amplius enim opus eſt, niſi, ut drachma una olei deſtillati genuini cum ſufficienti olei nucis moſchatæ expreſſi quantitate, mediante exacta miſcela, combinetur, & balſamum deinde *pulvere cinnamomi*, *lacca Florentina*, aut *alio corpore colorato* tingatur, vel ita ſtatim, citra novi coloris inductionem, quod circa balſamum citri ſolenne eſt, relinquatur.

VIRTVTES horum atque ſimilium balſamorum facile ex additi olei deſtillati ætherei natura determinari poſſunt, & ordinario nervinæ, cephalicæ, cardiacæ, ſtomachales, carminativæ & roborantes ſunt. Ob odoris gratiam, æque, ac præcedentium pleraque, naribus admoventur, vel vertici, temporibus, & ſubinde etiam ſcrobiculo cordis & regioni umbilicali, roborandi atque diſcutiendi ſcopo, illinuntur.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0732-9 DFG

CAPVT II.

DE

EMPLASTRIS, CERATIS ET MASSIS ODORATIS.

§. I.

EMPLASTRA ſunt medicamenta topica, linteo, ſerico, aut alutæ, adplicationis tempore inducenda, adeoque longe majoris tenacitatis atque craſſioris, quam unguenta, conſiſtentiæ, ex reſinoſis, gummoſis, pinguibus, oleoſis & ſimilibus, quibus plerumque ſicca pulverulenta variae naturae ac virtutis adduntur, compoſita.

§. II.

PRÆTER *recentem* aut *lotam terebinthinam* & *ceram albam* atque *flavam*, quae poſterior frequentiſſime adhibetur, ad conſueta emplaſtrorum ingredientia multa alia *concreta reſinoſa* ac *gummoſa probe depurata*, nec minus *pinguedines*, *olea expreſſa* & *cocta*, *mucilagines*, *ſucci expreſſi*, *mel*, *balſama naturalia liquida*, *olea ætherea deſtillata*, ut & *farinæ* ac *pulveres ſicci*, ex variis triplicis regni ſpeciebus activis parati, referuntur; quorum priora tamen magis *excipientium*, poſteriora autem, nimirum balſama naturalia, olea deſtillata, farinae & pulveres ſicci, magis *excipiendorum* nomine veniunt.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0733-5 DFG

§. III.

AD IPSAM emplaſtrorum praeparationem nullo alio ſingulari artificio, niſi *exacta* ſaltem ingredientium *miſcela*, *blanda* plerumque ſuper leni igne *colliquefactione*, & *continua* cum ſpatula *agitatione* promovenda, opus eſt. Sedulo tamen proſpiciendum erit, ut, pulveriſatis pulveriſandis, juſtus mixtionis ordo obſervetur, & primo liquabilia ſpiſſiora, v. g. cera, terebinthina lota &c., deinde tenuiora, ut pinguedines, tandem liquida oleoſa, mucilagines, antea nonnihil calefactae, & pulverulenta ſicca reſinoſa, gummeo-reſinoſa, atque fixioris naturae alia, & ultimo demum olea deſtillata aetherea, atque concreta ſicca volatilia vaſi immittantur.

§. IV.

RECTE emplaſtrorum ſpecies aeſtimantur CERATA, *Cerota*, *Ceratomalagmata*, ut & DROPACES ſive *Dropaciſmi;* quanquam illa ordinario emplaſtris paullo molliora exiſtant, & hi modo cataplaſmatis, modo emplaſtri tenaciſſimi conſiſtentia gaudeant. *Dropaciſmi* in *ſimplices* & *compoſitos* dividuntur: Simplices ex ſola *pice*, cum *oleo communi* colliquefacta, compoſiti autem ex memorata *maſſa oleoſo-picea*, & ſpeciebus acrioribus aut exſiccantibus, v g. *euphorbio*, *pipere*, *radice pyrethri*, *cubebis*, *caryophyllis aromaticis*, *gra-*

nis paradisi, sale communi, salibus fixis alcalicis, sulphure vivo minerali &c., in pulverem subtiliorem redactis, conficiuntur.

§. V.

EMPLASTRIS etiam jungi merentur CATAPLASMATA & SINAPISMI, quoniam priora pultis consistentiam obtinent, adeoque parum ab externa emplastri forma recedunt, posteriores autem, qui vulgo ex *sinapi semine pulverisato, sale, fermento, raphano sylvestri, aceto* &c. componuntur, nunc cataplasma spissius, nunc ipsum emplastrum consistentia referunt.

§. VI.

RESPECTV virtutis medicæ generalioris emplastra commode ad sex classes genericas redigi possunt; quarum *prima* emollientia & antispasmodica, *secunda* discutientia, resolventia atque suppurantia, *tertia* roborantia, *quarta* adstringentia, *quinta* travmatica, & *sexta* denique rubefacientia ac vesicantia, quorsum etiam *Dropacismi*, & *Sinapismi* pertinent, complectitur.

§. VII.

EMPLASTRA *emollientia* ad partes solidas nimium exsiccatas humectandas, aut spasmodice constrictas, nunc immediate, nunc mediate, relaxandas, nec minus ad tumores duriores, calidos, frigidos, aut plane callosos

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0735-6 DFG

emolliendos adhibentur; *resolventia*, *discutientia*, ac *suppurantia* in inflammationibus, tumoribus scirrhosis & seroso-lymphaticis vulgaribus, itemque in doloribus catarrhalibus, rhevmaticis, aliisque locum habent; *roborantia* solidis membranaceis, tendineis, nervosis atque ligamentis relaxatis ac debilitatis, vel graviori etiam atque frequenti convulsione vexatis, *adstringentia* potentiora rupturis, herniis atque fracturis, itemque partibus luxatis, & *travmatica* ulceribus ac vulneribus imponuntur; *rubefacientia*, quibus, uti antea pridem dictum, etiam *Dropacismi* ac *Sinapismi* adnumerantur, membris paralyticis, ad calorem & sensum validiori irritatione revocandum, vel etiam nuchæ, scapulis, dorso, brachiis, suris, tibiis &c., ad humores superfluos aut impuros a partibus, diuturniori ac nimio affluxu & decubitu debilitatis, avocandos, & aliorsum derivandos, & *vesicatoria* denique variis corporis locis, ad vesicam excitandam, ac serum acre educendum, vel subinde etiam ad motum solidorum oscillatorium suscitandum atque augendum, adplicantur; quemadmodum de hisce, ac modo operandi commodior in sequentibus, sub specialissima singulorum descriptione, differendi locus erit.

EMPLASTRA, CERATA, MASSÆ ODORATÆ ETC.

Emplastrum de meliloto.
- de spermate ceti.
Emplastrum miraculosum sive Norimbergense.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0736-2
DFG

Emplastrum de ammoniaco.
- *diachylon simplex.*
- - *compositum.*
- *diaphoreticum* MYNS.
- *oxycroceum.*
- *spleneticum.*
- *de ranis cum mercurio* VIGONIS.
- *de baccis lauri.*
- *de crusta panis.*
- *de tacamahaca.*
- *epilepticum.*
- *nervinum.*
- *santalinum.*
- *stomachale.*
- *de nicotiana le* MORT.
- *contra vermes.*
- *ad verrucas pedum.*
- *capucinorum.*
- *pro temporibus.*
- *album coctum.*
- *de spermate ranarum.*

Emplastrum ad hernias.
- *citrinum.*
- *defensivum.*
- *griseum.*
- *diapalmæ.*
- *saponatum* BARBETTE.
- *diabotanum* BLONDELLI.
- *de cicuta.*
- *nigrum sulphuratum.*
- *diasulphuris* RVLANDI.
- *sticticum* CROLLII.
- *opodeldoch.*
- *vesicatorium.*

Ceratum santalinum.
- *stomachale.*
- *pro bregmate.*

Globuli moschati.
- *carminativi.*

Massa pro fornace communis.
- - - *optima.*

EMPLASTRVM DE MELILOTO.

REC. Florum cum foliis meliloti uncias sex, flor. chamomillæ, foliorum absinthii, majoranæ, baccarum lauri, radicum althææ, seminis fœni Græci ana drachmas tres, sem. ammeos, apii, cardamomi, cassiæ ligneæ, radicum cyperi, iridis Florentinæ, spicæ nardi Indicæ ana drachmam unam cum semisse, caricarum pinguium numero duodecim, gummi ammoniaci, cum aceto depurati, drachmas decem, gummi bdellii, styracis calamitæ depuratæ ana drachmas quinque, ceræ citrinæ uncias sex, resinæ pini, sevi hircini ana uncias duas cum semisse, olei majoranæ, nardini ana uncias

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0737-8 DFG

tres, terebinthinæ unciam unam cum dimidia. Gummi ammoniacum & ſtyrax calamita primum cum terebinthina, deinde cum cera, reſina atque ſevo colliquefacta, & cum oleo fervente mixta, removeantur ab igne, &, poſtquam maſſa ſpiſſiuſcula nonnihil refrigerata eſt, addantur pulveres reliqui, iisdemque probe ſubactis, tandem ficus, piſtando in pulpam redactæ, debite miſceantur, ut inde juſtæ conſiſtentiæ emplaſtrum fiat.

OB ingredientia mucilaginea, cum diſcutientibus balſamicis & aromaticis mixta, emolliendi ac reſolvendi virtutem obtinet, & ſpecificum inprimis in frigidis glandularum, præſertim ſalivalium, tumoribus, nec minus in hepatis, lienis, ventriculi, aliarumque partium duritie deprehenditur remedium. Non adeo tenaciter adhæret, & moleſtum plerumque pruritum in parte, cui aliquandiu adplicatum fuit, excitat; hinc partem, ante emplaſtri impoſitionem, oleo amygdalarum dulcium nonnihil inungere præſtat.

EMPLASTRVM DE SPERMATE CETI.

REC. Ceræ albæ uncias quatuor, galbani depurati unciam unam, ſpermatis ceti uncias duas. Ceræ, igne leni liquatæ, ſperma ceti, & deinde galbanum immiſcendo, fiat lege artis emplaſtrum.

INTER emollientia atque reſolventia non infimum ſibi locum vindicat, & ſingulares in ſugillationibus, contuſionibus, nec non doloribus atque tu-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0738-3 DFG

moribus mammarum, post ablactationem infantum, vel statim post partum apud puerperas non lactantes, a lacte subsistente & coagulato obortis, nec minus in scrophulis ac strumis, aliisque tumoribus duris, vires monstrat. Virtus emolliens maxime a spermate ceti, resolvens atque discutiens autem magis a reliquis ingredientibus derivanda est, possunt tamen etiam posteriora aliquid ad tumores emolliendos conferre. Non sola enim mucilaginea, pinguia, & oleoso-unguinosa, lubricis suis particulis in poros fibrarum penetrando, & compagem earum reddendo laxiorem, emolliunt, sed interdum resinosa quoque, gummosa, aliaque calidioris naturæ concreta spissiora, tumorum emollitionem præstare valent, dum scilicet cuti tenacius adhærentia, poros crassis atque tenacibus particulis suis obstruendo, partium mobilium serosarum, aliarumque subtilium exhalationem impediunt, & hac ratione efficiunt, ut illæ, continuo affluxu magis magisque auctæ, humores crassos, coagulatos & impactos rursus diluendo ac commovendo fluidiores reddant, adeoque ipsis meandi ac remeandi habitudinem restituant; qua igitur restituta præternaturalis vasorum repletio, violenta distensio, & per consequens etiam tumor partis atque durities cessare debent.

EMPLASTRVM MIRACVLOSVM VVLGO NORIMBERGENSE DICTVM.

REC. Cerussæ, minii, ana libram unam, olei olivarum libras duas cum semisse, saponis Veneti bene siccati uncias tres. Sapo, minutissime dissectus, oleo, super igne moderato in diplomate ferventi, immisceatur, deinde

ceruſſa & minium, ſubtiliſſime trita, alternatim inſpergantur, & mixtura continue atque diligentiſſime rudicula lignea agitetur, ne graves pulveres ad fundum deſcendant; quo facto, igne, ad præcavendam nimiam ebullitionem, ſaltem moderato, coquatur, donec colorem ſubfuſcum induere incipiat, & juſtam emplaſtri ductilis conſiſtentiam, guttulæ in lapidem frigidum inſtillatione explorandam, adquiſiverit: Tum ab igne removeatur, & dimidia pars in ſcatulas aut aquam frigidam effundatur, donec tractabilis fiat, ac inde manibus, oleo delibutis, malaxando magdaleones efformari queant; altera vero pars dimidia, rurſus igni pauliſper impoſita, cum aluminis uſti drachmis duabus exacte miſceatur, &, in ſcatulas effuſa, aut in magdaleones malaxando redacta, ſeorſim adſervetur.

RESOLVENDO, exſiccando ac leniter adſtringendo agit, & ideo multum auxilii in ulceribus, vulneribus, doloribus catarrhalibus & rhevmaticis, nec minus in odontalgia ac cephalagia, ſi temporibus aut malis imponatur, adfert: An vero panchreſtum ſit, uti nonnulli adſerunt, & in adfectibus, ubi emplaſtra conducunt, miracula præſtet, nondum mihi experiri licuit.

EMPLASTRVM DE AMMONIACO.

REC. Mucilaginis ſeminis fœni Græci, lini, olei irini ana drachmas ſex, pinguedinis anatis, anſeris, gallinæ ana drachmam unam cum ſe-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0740-3 DFG

misse, unguenti de althæa drachmas duas. Coquantur igne moderato ad humiditatis consumtionem, iisdemque deinde ceræ flavæ recentis unciæ duæ, resinæ pini drachmæ sex colliquefactione uniantur; quo facto, ab igne remotis uncia una terebinthinæ, in qua gummi ammoniaci depurati uncia dimidia & galbani depurati drachma una solutæ ac liquefactæ fuerunt, misceatur, tandemque furfurum triticeorum uncia dimidia, pulveris radicum bryoniæ, iridis Florentinæ ana drachmæ duæ, bdellii, aceto rosaceo distemperati, drachma una, massæ emplastri de meliloto drachmæ sex addantur, ut inde lege artis fieri possit emplastrum.

VVLGO emplastris resolventibus atque discutientibus adnumeratur: Verum, quum gummi ammoniacum, licet ab eodem nomen gerat, non adeo magna quantitate mixtionem ingrediatur, & oleosa præterea, mucilaginea, ac pinguia reliquas species calidiores involvendo paullulum debilitent, magis emollientes, quam discutientes vires exserere videtur. Partes induratas cæteroquin valide emollit, suppurationem promovet, fibras spastice constrictas relaxat, adeoque partibus profunde inflammatis, tumoribus hepatis & lienis, tuberculis duris mammarum, scrophulis ac strumis, bubonibus venereis, porris, verrucis atque clavis pedum, herniis incarceratis refractariis, nec minus scrobiculo cordis, aut regioni umbilicali, hypochondriorum, hypogastricæ, lumbari, præsente vehementiori dolore cardialgico, colico, iliaco, hypochondriaco, hysterico, & nephritico,

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0741-9 DFG

non ſine notabili emolumento, imponitur; præſertim, ſi in caſibus nonnullis, ubi diſcutientia, carminativa, & reſolventia potentiora neceſſaria ſunt, crocus, camphora, olea deſtillata adpropriata, balſamus Peruvianus, mercurius vivus &c. decenti quantitate cum eodem miſceantur.

EMPLASTRVM DIACHYLON SIMPLEX ET COMPOSITVM.

REC. Lithargyrii libram unam cum ſemiſſe, mucilaginis radicum althææ, mucilaginis ſeminis fœni Græci, ſeminis lini ana libram unam, olei puri libras tres. Coquantur leni igne, ſub continua agitatione, ad plenariam humiditatis conſumtionem, & juſtam emplaſtri conſiſtentiam. *Compoſitum* ita paratur: Rec. emplaſtri diachyli ſimplicis, jam deſcripti, libram dimidiam, gummi depuratorum ammoniaci, galbani, opopanacis, ſagapeni ana drachmas duas, ceræ, terebinthinæ ana unciam unam, croci ſcrupulum unum, olei chamomillæ, liliorum alborum ana unciam ſemiſſem. M. F. l. a. emplaſtrum.

SIMPLEX, ſi adhuc recens exiſtat, emolliendo, demulcendo, temperando, & poros occludendo operationem ſuam primario abſolvit; hinc ſatis bene quoque maturationem tumorum, ſuppurationem inflammationum, & ulcerum atque vulnerum conſolidationem adjuvat. *Compoſitum*, ob mixtas ſpecies calidiores balſamicas, adhuc potentius eſt, & ſimplex virtute reſolvente ac diſcutiente longe ſuperat, adeo, ut emplaſtro de gummi ammoniaco commode ſubſtitui queat.

EMPLA-

EMPLASTRVM DIAPHORETICVM MYNSICHTI.

REC. Gummi bdellii uncias quatuor, ceræ flavæ uncias novem, colophoniæ uncias quatuor, gummi ammoniaci, cum aceto depurati, uncias duas, mastiches electæ, olibani ana unciam semissem, sandaracæ, unciam unam, succini flavi uncias tres, terebinthinæ puræ uncias duas. Ceræ, ac colophoniæ colliquefactis, & paullulum, post remotionem ab igne, refrigeratis, terebinthina, cum gummi ammoniaco liquata, tandemque, prædictis tamen debite prius mixtis, reliqua, in pulverem redacta, addantur, & exacte pariter subigantur.

INTVITV virtutis discutientis hoc emplastrum plerisque reliquis hujus commatis præferri meretur, & proinde in tumoribus & obstructionibus, tum glandularum, tum aliarum partium, nec minus in doloribus catarrhalibus, frigidis rhevmaticis, immo, in ipsis inveteratis ischiaticis, cæterisque arthriticis, ut & in tumoribus œdematosis, post luxationes membrorum atque fracturas supervenientibus, egregie sese commendat. Plerumque cum camphora, quæ vires discutientes auget, remiscetur.

EMPLASTRVM OXYCROCEVM.

REC. Croci, gummi ammoniaci, aceto depurati, galbani ana uncias duas, mastiches, myrrhæ, olibani, terebinthinæ, ceræ, colophoniæ, picis ana libram semissem. Cera & colophonia, primum cum pice colliquefactæ,

colentur, & illis, post remotionem ab igne, nonnihil refrigeratis, gummi galbanum & ammoniacum, terebinthina solutum, mox & reliqua subtilissime pulverisata addantur, atque exacte pro emplastro misceantur.

QVOAD naturam & vires valde cum *emplastro diaphoretico* MYNSICHTI convenit, & in contusionibus, luxationibus & refractariis doloribus rhevmaticis proficuum inprimis deprehenditur.

EMPLASTRVM SPLENETICVM.

REC. Succi cicutæ expressi, ebuli ana uncias duas, succi nicotianæ unciam unam, succi florum genistæ unciam semissem, olei de capparibus libram dimidiam. Coquantur in diplomate, igne moderato, ad consumtionem humiditatis, deinde colatis, & ab igne remotis, gummi ammoniaci unciæ duae, cum cerae flavae recentis libra dimidia, resinae pini unciis tribus, & styracis calamitae drachmis sex prius colliquatae, addantur, & lege artis ad emplastri consistentiam redigantur.

AD infarctus & tumores duros atque scirrhosos hepatis & lienis expediendos ac resolvendos, splenisque inflationem, apud scorbuticos, hypochondriacos &c. discutiendam, præcipue quidem commendatur, cum fructu tamen aliis quoque tumoribus duris atque scirrhosis imponi poterit; præsertim, si virtus resolvens croci, camphoræ, aut emplastri de gummi ammoniaco & oxycrocei &c. miscela exaltetur.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0744-6 DFG

EMPLASTRVM DE RANIS VIGONIS CVM MERCVRIO.

REC. Ranarum viridium numero decem, lumbricorum terreſtrium, per ſtupam depuratorum, uncias quatuor, herbarum matricariae, ſchœnanthi, ſtœchadis ana manipulum unum, ſucci radicum ebuli, rad. helenii, olei anethini, chamaemelini ana uncias duas, olei liliorum alborum, laurini ana unciam unam cum ſemiſſe, olei ſpicae unciam dimidiam, pinguedinis vitulinae libram ſemiſſem, pinguedinis viperinae aut ſerpentinae uncias duas. Ad humiditatis conſumtionem coctis & colatis miſceatur lithargyrii ſubtiliſſime pulveriſati libra una, bulliant mixta ulterius, ſub continua tamen cum ſpatula agitatione, donec aliqualem adepta fuerint conſiſtentiam, deinde addantur cerae flavae recentis unciae ſex, pulveris euphorbii drachmae quinque, thuris ſelecti uncia una, croci optimi drachmae duae, tandemque ab igne remotis argenti vivi optime depurati, & cum terebinthinae clarae unciis duabus atque ſtyracis uncia una & dimidia mixti, ac probe ſubacti, unciae quatuor miſceantur, & ad emplaſtri conſiſtentiam redigantur. Proſtat adhuc aliud in officinis *absque mercurio* praeparatum, quod ideo etiam *Emplaſtrum de ranis ſine mercurio* vocatur.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0745-2 DFG

VTRVMQVE tumoribus duris ac frigidis emolliendis atque resolvendis dicatum est; prius tamen, cum mercurio vivo mixtum, posteriori potentius deprehenditur, & multum ad bubones venereos, aliosque tumores refractarios, qui in hac lue enasci consueverunt, discutiendos valet.

EMPLASTRVM DE BACCIS LAVRI.

REC. Baccarum lauri, in pulverem subtilissimum redactarum, uncias duas, ceræ flavæ unciam semissem, costi, cyperi, mastiches, myrrhæ, thuris ana unciam unam, olei laurini, terebinthinæ Venetæ ana unciam semissem, mellis despumati quantum sufficit. Ceræ, cum oleo & terebinthina liquefactæ, & ab igne remotæ, reliqua successive misceantur, ut inde fiat justæ consistentiæ emplastrum.

INTER carminativa, discutientia ac roborantia stomachalia militat, & frequentissime, nunc per se, nunc camphora amplius aut adpropriatis oleis destillatis remixtum, superiori aut inferiori abdominis regioni in cardialgia ac colica flatulenta, imbecillitate ventriculi, vomitu, diarrhœa, dysenteria, lienteria, cœliaca, passione hypochondriaca & hysterica, nec minus in hydrope ascite, anasarca, tympanitide, dolore vesicæ &c. imponitur. Non contemnendum præterea auxilium præstat, si dorso, præsente uteri prolapsu, adplicetur.

EMPLASTRVM DE CRVSTA PANIS.

REC. Crustæ panis abunde fermentati, mediocriter tostæ, & aceto forti dimidium horæ maceratæ, ceræ citrinæ ana unciam

unam, maſtiches electæ unciam ſemiſſem, menthæ pulveriſatæ drachmas duas, olei cydoniorum, maſtichini, terebinthinæ ana unciam unam. Ceræ, cum terebinthina liquefactæ, olea & reliqua addantur, ac probe miſceantur pro emplaſtro.

QVOAD naturam, vires & uſum cum *emplaſtro de baccis lauri* convenit, eidemque in quovis caſu commode ſubſtitui poterit.

EMPLASTRVM DE TACAMAHACA.

REC. Gummi animæ, maſtiches, ſandaracæ, ſuccini ana drachmas tres, gummi tacamahacæ unciam unam, ceræ uncias tres, olei maſtichini drachmas tres, terebinthinæ drachmas duas. M. F. l. a. emplaſtrum.

EX ſelectis conſtat ſpeciebus roborantibus balſamicis, & frequentiſſime, ob virtutem ſuam nervinam, cephalicam & ſtomachalem, temporibus, aut ſcrobiculo cordis, regioni umbilicali &c., in cephalalgia, hemicrania, vertigine, epilepſia, melancholia, defluxionibus catarrhalibus, debilitate ventriculi, fluxibus alvinis, adfectibus flatulentis, vomitu, cholera, & morbis ſimilibus, qui externa quoque roborantia poſtulant, nec minus ſpinæ dorſali in prolapſu uteri, abortu imminente, fluore albo &c., itemque partibus, poſt rupturam, fracturam aut luxationem valde debilitatis, non absque inſigni emolumento, adplicatur.

EMPLASTRVM EPILEPTICVM.

REC. Succini albi, thuris, maſtiches, ana drachmam unam cum ſemiſſe, galbani, opo-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0747-3 DFG

panacis ana ſcrupulum unum, viſci querni drachmas duas, ambræ gryſeæ grana ſex, moſchi grana tria, ſeminis pæoniæ maris drachmam ſemiſſem, ladani drachmam unam cum dimidia, olei nucis moſchatæ guttas aliquot. M. F. l. a. emplaſtrum.

OB ſelecta ingredientia balſamica, & nonnulla quoque ſubadſtringentia, egregia pollet virtute nervina ac roborante; hinc egregium pariter auxilium ſpondet in adfectibus convulſivis, epilepticis, paralyticis, ſoporoſis, melancholicis, diuturnis catarrhalibus, imbecillitate ſenſuum & memoriæ, vertigine, nec minus in debilitate ventriculi, vomitu, diarrhœis, dyſenteria, fluore albo, prolapſu uteri & inteſtini recti, gonorrhœa ſimplici, abortu imminente, tumoribus laxis œdematoſis, qui parvum ſaltem ambitum habent, & variarum partium, maxime autem articulationum, eminentiori debilitate; ſi nimirum, pro differenti morborum atque cauſſarum ſede, modo temporibus, nuchæ, immo ipſi capitis vertici, modo ſpinæ dorſali, modo ſcrobiculo cordis, regioni umbilicali, hypogaſtricæ, pubis, modo aliis adhuc partibus, quas morbi conditio medico facile indicabit, imponatur.

EMPLASTRVM NERVINVM.

REC. Radicum rubiæ tinctorum drachmas decem, herbarum betonicæ, centaurii minoris, equiſeti, rorismarini, hyperici cum foliis, floribus & ſemine ana manipulum unum, gummi depurati ammoniaci, galbani, ſagapeni ana drachmas tres, elemi, maſtiches ana

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0748-9 DFG

drachmas decem, lithargyrii utriusque ana uncias duas cum ſemiſſe, lumbricorum terreſtrium, ſtupa depuratorum, uncias tres, minii uncias duas, olei chamæmelini, roſarum, ana uncias duas, olei lini, maſtichini, terebinthinæ, picis navalis, reſinæ pini ana unciam unam cum ſemiſſe, ſevi hircini, vitulini ana uncias duas cum dimidia, terebinthinæ depuratæ uncias quatuor, ceræ quantum ſufficit. Lithargyrio & minio, cum oleo chamæmelino, maſtichino atque roſarum, ut & pulpa lumbricorum terreſtrium conquaſſatorum, ad humiditatis conſumtionem, & juſtam conſiſtentiam, coctis, cera, reſina, pix ac ſevum, prius ſeorſim colliquefacta & colata, addantur, deinde ab igne remotis, & nonnihil refrigeratis reliqua, in pulverem redacta, ut & gummi ammoniacum, elemi, galbanum, ſagapenum, terebinthinæ illiquata, tandemque oleum terebinthinæ debite miſceantur, ut inde fiat emplaſtrum.

DIGERENDO, reſolvendo ac roborando agit, & articulationibus, ſpinæ dorſali, aliisque partibus nervoſis, vel ſaltem debilitatis, vel dolore, tumore, convulſione, immo ulcere ac vulnere correptis, adplicatur.

EMPLASTRVM SANTALINVM.

REC. Pulveris croci drachmas duas, aluminis, maſtiches, myrrhæ, olibani ana drachmam unam cum ſemiſſe, pulveris ſantali ru-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0749-7 DFG

bri unciam unam & dimidiam, ceræ recentis uncias quatuor, resinæ uncias quinque cum semisse. Crocus & santalum spiritu vini distemperentur, & una cum pulveribus reliquis resinæ, cum cera liquatæ, colatæ atque nonnihil refrigeratæ, debite misceantur, ut inde justæ consistentiæ fiat emplastrum.

EMPLASTRVM hoc, quod alias etiam *incognitum* dicitur, ob vires resolventes ac roborantes, contra obstructiones & tumores duros hepatis, lienis &c. adhibetur, & subinde etiam partibus debilitatis, aut dolore rhevmatico & catarrhali vexatis, quin ipsis ulceribus ac vulneribus, imponitur.

EMPLASTRVM STOMACHALE.

REC. Radicum calami aromatici, cyperi rotundi, galangæ, florum chamomillæ, rosarum rubrarum ana drachmam unam cum dimidia, cimarum absinthii, foliorum menthæ ana drachmas duas, folii Indici, baccarum lauri, caryophyllorum, cubebarum, nucis moschatæ, santali citrini ana drachmam unam cum semisse, seminum carvi, cumini, coriandri, cinnamomi, zingiberis ana drachmam unam, ladani unciam unam, mastiches, thuris electi ana drachmas duas, olei mastichini, menthæ, myrtillorum, absinthii ana unciam semissem, ceræ, resinæ ana uncias duas, terebinthinæ uncias quatuor. Ceræ, cum resina liquatæ, primum olea addantur, iisdemque unitis, & ab igne remotis, tere-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0750-9 DFG

binthina, cum maſtiche, thure, & ladano ſubtiliſſime tritis prius mixta, tandemque pulveres reliqui ſucceſſive immiſceantur, ac probe ſubigantur pro emplaſtro.

EGREGIA virtute roborante, nervina, cephalica, carminativa ac ſtomachali pollet, & ideo in ſingulis morbis, in quibus *emplaſtrum de baccis lauri*, *de cruſta panis*, & *epilepticum*, quibus natura ac viribus analogum eſt, proſunt atque prodeſſe creduntur, cum fructu adplicari poterit.

EMPLASTRVM DE NICOTIANA LE MORT.

REC. Foliorum nicotianæ uncias quatuor, olei olivarum libram unam, vini rubri uncias quinque. Coquantur leni igne ad conſumtionem humiditatis, exprimantur & expreſſo addantur ceræ citrinæ, colophonii ana libra una medica, tandemque admiſceantur gummi elemi, tacamahacæ, myrrhæ, aloes ana uncia una, olei tabaci, per deſcenſum deſtillati, unciæ duæ. Fiat emplaſtrum.

COMMENDATVR ab Auctore ad reſerandos infarctus hepatis atque lienis, & alvi quoque obſtructionem, abdomini impoſitum, tollere dicitur.

EMPLASTRVM CONTRA VERMES.

REC. Pulveris aloes hepaticæ, trochiſcorum alhandal, radicis aſari, herbarum tanaceti, ſabinæ, abſinthii, myrrhæ ana drachmas tres, fellis tauri recentis uncias tres. Miſceantur, ut inde maſſa fiat pultiformis,

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0751-4 DFG

cui, leniter ſuper ignem liqueſcenti, ſucceſſive addantur ceræ citrinæ unciæ tres, olei abſinthii cocti, terebinthinæ Venetæ ana drachmæ ſex, & tandem adfundatur olei deſtillati ſabinæ, & ol. petræ albi ana drachma una, ſenſimque ad emplaſtri conſiſtentiam redigatur.

INFANTVM abdomini impoſitum blande alvum movet, & vermes quoque inteſtinorum necare creditur. An virtus poſtrema vera ſit, nec ne, dicere nequeo, quoniam nondum experimentum feci.

EMPLASTRVM AD CLAVOS ET VERRVCAS PEDVM.

REC. Galbani unciam unam, picis navalis unciam dimidiam, empl. diachyli ſimplicis drachmas duas, viridis æris, ſalis ammoniaci ana ſcrupulum unum. Galbano, in aceto diſſoluto & ad ſpiſſitudinem evaporato, addantur pix & emplaſtrum diachylon, & tandem viride aeris ac ſal ammoniacum pulveriſata immiſceantur. Fiat emplaſtrum.

VIRES ejus atque uſus jam ex titulo patent.

EMPLASTRVM CAPVCINORVM.

REC. Gummi ammoniaci, olibani, maſtiches, tutiae praeparatae ana unciam unam, euphorbii, rad. pyrethri, ſalis communis ana uncias duas, picis navalis uncias tres, terebinthinae unciam unam, cerae flavae uncias tres. Pix, terebinthina & cera

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0752-0 DFG

leni igne fundantur, & deinde colatis reliqua pulverulenta exacte immiſceantur, ut juſtae conſiſtentiae emplaſtrum fiat.

POTENTES vires diſcutientes ac reſolventes & aliquam pariter rubefaciendi facultatem poſſidet, unde multum contra tumores duros valet; ob poſtremam tamen, rubefacientem ſcilicet, virtutem magna circa adplicationem circumſpectione opus eſt. Patres Capucini, qui crebro & per multas ſæpe horas continuas, flexis genibus, precantur, emplaſtro hoc ad nodos duros reſolvendos uti ſolent, & inde etiam ſuum cognomen accepit.

EMPLASTRVM PRO TEMPORIBVS.

REC. Gummi elemi, galbani, carannæ ana uncias duas, ſolve illa igne leniſſimo in olei florum chamomillæ unciis quatuor, ſolutis & colatis primum gummi tacamahacæ, animæ, benzoes ana unciam unam, thuris, maſtiches ana unciam ſemiſſem, deinde, poſt præmiſſam leni igne colliquefactionem ſolitariam & colaturam, ceræ flavæ, reſinæ pini ana uncias tres, terebinthinæ Venetæ uncias duas, &, hiſce quoque exacte mixtis, ab igne remotis, atque nonnihil refrigeratis, olei nucis moſchatæ expreſſi unciam unam cum ſemiſſe, opii, in ſufficienti ſpiritus vini quantitate diſſoluti, & ad aliqualem rurſus conſiſtentiam inſpiſſati, uncias tres adde, tandemque, ſingulis probe ſubactis, pulveris ſubtiliſſimi ariſtolochiæ rotundæ, balauſtio-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0753-6 DFG

rum, boli Armenæ præparatæ, croci martis adſtringentis ana unciam ſemiſſem, ſanguinis draconis uncias duas, ſub continua agitatione, inſperge, ac leniſſimi caloris ope exactius miſce, ut juſtæ conſiſtentiæ emplaſtrum inde reſultet.

QVODAMMODO cum *emplaſtro de tacamahaca* convenit, eidemque natura ac viribus analogum eſt, præterquam, quod opium ſimul recipiat, & majores eapropter vires anodynas, ſi temporibus imponatur, in atrocioribus capitis doloribus exſerere, & interdum quoque agrypnia laborantibus ſomnum nonnihil conciliare ſoleat.

EMPLASTRVM ALBVM COCTVM.

REC. Ceræ albæ uncias quatuor, ceruſſæ libram unam cum ſemiſſe, olei libras duas. Oleo, ſuper leni igne bullienti, ceruſſa, pauxillo aceti conſperſa, & ſubtiliſſime trita, exacte miſceatur, iisdemque ad juſtam conſiſtentiam coctis, cera pariter colliquefactione uniatur, ut ſic juſtæ conſiſtentiæ emplaſtrum evadat.

DEMVLCENDO, exſiccando, ac leniter adſtringendo operatur, & ſpecificum in eroſione partium, intertrigine, atque ulceribus ichoroſis judicatur remedium.

EMPLASTRVM DE SPERMATE RANARVM.

REC. Ceræ albæ & citrinæ ana uncias octo, ceruſſæ Venetæ ſubtiliſſime tritæ libras decem,

lithargyrii, mucilaginis de ſpermate ranarum, per linteum colatæ, olei olivarum ana libram unam, ſachari ſaturni uncias duas cum ſemiſſe, terebinthinæ communis uncias octo. Mucilago ſpermatis ranarum cum oleo, ad humiditatis conſumtionem, coquatur, & deinde cera, terebinthina ac pulveres reliqui addantur, ac probe miſceantur pro emplaſtro.

PARVM quidem a præcedente ratione naturæ diſtinctum eſt, majores tamen, quam illud, vires refrigerantes & adſtringentes poſſidet, quæ a largiori ſaturninorum miſcela præcipue derivandæ ſunt: Locum igitur non tantum in ulceribus laxis ac valde inflammatis, ſed ſubinde etiam in ipſa gangræna, ubi tubuli, nimium a ſanguine impacto diſtenſi, vi contractili penitus propemodum ſpoliati ſunt, invenit.

EMPLASTRVM AD HERNIAS.

REC. Exuviarum anguillæ, recens ſiccatarum, non ſalitarum, quantum placet, ablue eas aqua calcis vivæ, poſtea forti lixivio coque, ut in glutinoſam redigantur mucilaginem, quam marmori infunde, ut refrigeretur, & illius quatuor unciis deinde lapidis hæmatitæ præparati, ſanguinis draconis præp., ſachari ſaturni cryſtalliſati, calcis cinerum Jovis ſubtiliſſime tritæ ana drachmas tres, gummi ammoniaci, aceto depurati, & ſufficienti olei myrtini quantitati coctione uniti, uncias tres exacte, leni cinerum calore, miſce, ut inde tenacioris conſiſtentiæ emplaſtrum fiat.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0755-7 DFG

EMPLASTRVM hoc, a PETRO DIONISIO in *Descriptione Operationum chirurg. edit germ.* p. 363. primum exteris communicatum, ob validas vires incrassantes & adstringentes, egregium in omnibus herniis veris remedium est, & effectus ejus sæpissime voto respondet, præsertim, si subjecta adhuc juniora sint, & simul, repositis prius intestinis prolapsis, & adplicato emplastro, conveniens amma adhibeatur. Vtilissime præterea membris fractis atque luxatis post repositionem imponitur.

EMPLASTRVM CITRINVM.

REC. Ceræ flavæ libras duas, resinæ libram unam, sevi hircini aut cervini uncias novem, terebinthinæ uncias octo, olei liliorum alborum aut florum hyperici unciam semissem. M. F. l. a. emplastrum. Nonnunquam singulis hujus emplastri libris binæ æruginis drachmæ miscentur, & tunc *emplastrum viride*, *der grüne Zug*, vocatur.

EMPLASTRVM citrinum consolidationem & cicatricis generationem satis bene promovet, & ideo adplicatio ejus in vulneribus recentibus atque vulgaribus proficua deprehenditur; sin viridi æris autem remixtum fuerit, magis in ulceribus, præsertim, si caro luxurians consolidationem impedit, locum habet.

EMPLASTRVM DEFENSIVVM.

REC. Pulveris subtilissimi cerussæ, lithargyrii ana uncias sedecim, olei florum sambuci, olei de spermate ranarum ana libram unam, unguenti populei uncias sex, aceti rosacei, sambucini ana uncias octo, succi

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0756-3 DFG

plantaginis, per residentiam depurati, uncias decem. Coquantur in diplomate, aut vase terreo probe vitreato, igne leni, ad humiditatis consumtionem, & mollioris, sub continua agitatione, emplastri consistentiam, postea ab igne remotis successive addantur ceræ flavæ recentis unciæ quatuor, croci optimi uncia dimidia, lapidis calaminaris, cum succo plantaginis præparati, h. e., optime triti & exsiccati, mastiches electæ, pulveris rosacum rubrarum, radicum iridis Florentinæ ana uncia una cum semisse, pulveris liquiritiæ, myrrhæ electæ ana uncia una, misceantur ac probe subigantur pro emplastro.

PERTINET ad emplastra saturnina, quæ leniter adstringendo ac refrigerando, adeoque justo largiorem humorum affluxum arcendo, ulcerum atque vulnerum consolidationem adjuvant, eademque contra varia incommoda, a nimio affluxu humorum metuenda, defendunt; hinc magis etiam labiis, quam centro eorum, imponuntur.

EMPLASTRVM GRISEVM, SIVE DE LAPIDE CALAMINARI.

REC. Ceræ flavæ uncias sex, camphoræ drachmam unam, cerussæ præparatæ unciam semissem, lapidis calaminaris præparati, lithargyrii ana uncias duas, mastiches, myrrhæ, olibani, pulveris subtilissimi radicum aristolo hiæ rotundæ ana drachmas duas, resinæ uncias duas, sevi hircini aut cervini uncias

quatuor, terebinthinæ unciam unam cum ſemiſſe. Ceræ, terebinthinæ, & ſevo colliquefactis ac paullulum refrigeratis reliqua, in pulverem redacta, miſceantur, & inde, probe ſubigendo, fiat emplaſtrum.

QVOAD naturam, vires & uſum cum præcedente convenit, majori tamen virtute exſiccante gaudet, & melius proinde cicatricis generationem promovet.

EMPLASTRVM DIAPALMÆ SIVE DIACHALCITEOS.

REC. Axungiæ porcinæ, olei olivarum, foliorum quercus teneriorum ana libras duas. Folia inciſa impaſtentur cum axungia & oleo, maſſa coquatur ad humiditatis conſumtionem, coletur & exprimatur. Colaturæ adde lithargyrii, ſubtiliſſime triti, libras duas, igne lentiſſimo junctim, ſub continua agitatione, coquantur, identidem parum de ſolutione, ex vitrioli unciis tribus & aquæ fontanæ libris duabus parata, inſtillando, donec juſtam emplaſtri cinerei conſiſtentiam adquiſiverint.

EXSICCAT & ſæpe igitur a Chirurgis ad ulcera ſordida & contuſiones adhibetur.

EMPLASTRVM SAPONATVM BARBETTE.

REC. Olei roſati libram unam, ceruſſæ, minii ana uncias quatuor. Coquantur ſub continua agitatione & additione aliquot unciarum

ciarum aquæ fontanæ, ad ſolutionem ceruſſæ ac minii promovendam & aduſtionem præcavendam, in emplaſtri mollioris conſiſtentiam, deinde addantur ſaponis Veneti raſi unciae quatuor; quibus ſolutis, ab igne removeantur, & camphorae, in ſpiritu vini ſolutae, uncia dimidia immiſceatur.

VIRTVTE reſolvente pollet, ac ſæpe tumoribus duris hepatis, lienis aliarumque partium cum fructu imponitur. Commendatur quoque ad leniendos dolores ſpaſticos & arthriticos; attamen in poſterioribus, pro mea ſententia, uſus hujus & aliorum emplaſtrorum rariſſime ſecurus eſt.

EMPLASTRVM DIABOTANVM BLONDELLI.

REC. Herbarum recentium cum radicibus bardanae, petaſitidis, calendulae, cicutae, chamaepyteos, leviſtici, valerianae majoris, angelicae hortenſis, enulae campanae, raphani ruſticani, cucumeris ſylveſtris, ſcrophulariae, illecebrae ſive ſedi teretifolii, chelidonii majoris, chelidonii minoris, gratiolae ana uncias tres. Coque in aquae fontanae libris viginti ad dimidias, cola, & expreſſis adde ſuccorum cicutae, chelidonii majoris, hormini ana libras duas, ſucci illecebrae libram dimidiam, evapora ad extracti mollioris conſiſtentiam, hujus extracti librae dimidiae admiſce gummi galbani, ammoniaci, opopanacis, ſagapeni in ſufficienti

aceti ſcillitici quantitate ſolutorum, ac rurſus inſpiſſatorum, uncias duas, repone, deinde recipe lithargyrii pulveriſati libram unam, olei lumbricorum infuſi, de catellis, de meliloto, de mucilaginibus ana uncias quatuor, aquæ fontanæ uncias decem, coque una ad emplaſtri conſiſtentiam, cui ſucceſſive admiſce extractum, cum gummatibus permixtum, & ſulphuris vivi, ſubtiliſſime triti, uncias ſeptem cum ſemiſſe, radicum iridis Florentinæ, cyclaminis, ranunculi tuberoſi, coronæ imperialis, ſerpentariæ, ellebori albi ana drachmas tres, ſigilli Salomonis, ari ana unciam dimidiam, trium ariſtolochiarum ana drachmam unam, baccarum lauri drachmas duas, ſeminum angelicæ, naſturtii ana drachmas tres, cumini unciam unam cum dimidia, fimi columbini unciam ſemiſſem, pulveris bituminis judaici, olibani, maſtiches ana uncias quatuor, tacamahacæ uncias ſex, bdellii, myrrhæ ana unciam unam & ſemiſſem. Hiſce permiſcendo ſucceſſive adde ceræ citrinæ & picis liquatæ ana libram dimidiam, & tandem admiſce ſtyracis liquidæ repurgatæ uncias ſex, camphoræ drachmas ſex, in olei caryophyllorum uncia ſemiſſe ſolutæ, olei de lateribus drachmas decem. Fiat emplaſtrum.

FORMVLA eſt, ob ingentem ingredientium multitudinem ac varietatem, valde inconcinna, & absque ſingulari judicio medico compoſita videtur; appo-

nere tamen eam mihi placuit, quoniam emplaſtrum hoc, teſte experientia creberrima, multum ad reſolvendos tumores ſcirrhoſos valet.

EMPLASTRVM DE CICVTA CVM AMMONIACO.

REC. Succi cicutæ uncias ſedecim, aceti ſcillitici, gummi ammoniaci ana uncias octo. Solvatur gummi ammoniacum in aceto ſcillitico, coletur, &, addito ſucco cicutæ, rurſus inſpiſſetur ad pultis conſiſtentiam, deinde pulveris cicutæ unciæ octo, ceræ liquatæ libra una olei capparum unciæ quatuor addantur, ac leni calore miſceantur, ut fiat emplaſtrum.

QVOAD vires præcedenti analogum eſt, & utiliter quoque, reſolvendi ſcopo, tumoribus viſcerum abdominalium aliarumque partium duris atque ſcirrhoſis adplicatur.

EMPLASTRVM NIGRVM SVLPHVRATVM.

REC. Olei roſati, terebinthinæ Venetæ ana unciam unam, ſulphuris vivi ſubtiliſſime pulveriſati, colophonii, myrrhæ, olibani, gummi ammoniaci, galbani, ſagapeni, bdellii, mumiæ, camphoræ ana unciam dimidiam, fuliginis ſplendentis quantum ſatis ad colorem nigrum inducendum. Miſceantur, ac fiat l. a. emplaſtrum.

PERTINET ad emplaſtra reſolventia ac maturantia, & a Chirurgorum nonnullis ſæpe inprimis ulce-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0761-0 DFG

ribus ſordidis ac partibus, gangræna & ſphacelo correptis, imponitur.

EMPLASTRVM DIASVLPHVRIS RVLANDI.

REC. Balſami ſulphuris RVLANDI uncias tres, ceræ unciam ſemiſſem, colophoniæ drachmas tres, myrrhæ ad pondus omnium. Omnibus, præter myrrham, liquefactis, & probe commixtis myrrha ſubtiliſſime pulveriſata inſpergatur, deinde per horæ quadrantem, leni igne, ſub continua agitatione cum ſpatula, coquantur, & ab igne remota ulterius ſpatula ſubigantur, donec refrigeſcant.

NON contemnenda virtute vulneraria inſtructum eſt, & tumores quoque ſcrophuloſos reſolvere dicitur.

EMPLASTRVM STICTICVM SIVE STYPTICVM CROLLII.

REC. Minii, lapidis calaminaris ana libram ſemiſſem, lithargyrii utriusque ana uncias tres, olei lini, olivarum ana libram unam & dimidiam, olei laurini libram ſemiſſem, ceræ, colophoniæ ana libram unam, vernicis, terebinthinæ ana libram dimidiam, gummi, aceto deſtillato depuratorum, ammoniaci, bdellii ana uncias tres, galbani, opopanacis, ſerapini, elemi, oleo ſoluti & colati, ſuccini citrini electi, olibani, myrrhæ Alexandrinæ, aloes hepaticæ, radicum ariſtolochiæ longæ & rotundæ, coralliorum præp., matris perlarum

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0762-6 DFG

præp, ſanguinis draconis, terræ ſigillatæ Strigonienſis, vitrioli albi, camphoræ ana unciam unam, mumiæ transmarinæ, lapidis hæmatitæ præparati, magnetis ana unciam unam cum ſemiſſe, florum antimonii, croci martis ana drachmas duas. Oleo lini, & olivarum, cum utroque lithargyrio aliquandiu cocto, primum lapis calaminaris ſubtiliſſime tritus, poſtea minium ſucceſſive addatur, & ſufficienter, probe ſimul agitando, bulliant, tum oleum laurinum ac vernix, tandem cera & colophonia, poſt præviam liquefactionem ſolitariam & colaturam, miſceantur: Quibus, ab igne remotis, & paullulum refrigeratis, ammoniacum, elemi, galbanum, opopanax, gummi ſerapinum, terebinthinæ prius illiquata, jungantur ac ſubigantur, tandemque camphora, in ſufficienti olei juniperi, e baccis deſtillati, quantitate diſſoluta, & reliqua, in pollinem redacta, exacte immiſceantur, ut inde juſtæ conſiſtentiæ emplaſtrum reſultet.

QVANQVAM hoc emplaſtrum ulcerum & vulnerum conſolidationem, ut & ſpiculorum aliorumque heterogeneorum expulſionem, teſte experientia, valide promoveat, panchreſtis tamen illud cum CROLLIO aliisque adnumerare non audeo, multo minus eo me patiar induci, ut credam, vires ſpicula extrahendi a mixto magnetis pulvere derivandas eſſe.

EMPLASTRVM OPODELDOCH PARACELSI.

REC. Pulveris aristolochiæ longæ atque rotundæ, lapidis calaminaris, mastiches electæ, myrrhæ rubræ, olibani ana unciam unam, sanguinis draconis, sarcocollæ ana unciam semissem, aloes hepaticæ drachmas duas, colcotharis, optime edulcorati, uncias duas, lithargyrii aurei libram unam cum semisse, olei laurini unciam unam, olei olivarum libras duas, ceræ flavæ recentis libram dimidiam, gummi, aceto soluti ac depurati, rursusque ad justam consistentiam inspissati, ammoniaci, bdellii, galbani, opopanacis ana unciam unam. Lithargyrium cum oleis & cera igne moderato ad colorem fuscum coquatur, deinde concreta gummeo-resinosa successive ac frustulatim addantur, iisdemque probe mixtis, pulveres, paullatim inspersi, spatula subigantur, & postremo terebinthinæ puræ ac clarae unciae quatuor jungantur, indeque fiat emplastrum, oleo rosaceo, aut chamaemelino malaxandum.

PRÆCEDENTI natura, virtute & usu simillimum est, eidemque proinde, quoties ejusmodi medicamentis opus est, commode substitui potest.

EMPLASTRVM VESICATORIVM.

REC. Fermenti acerrimi spissioris consistentiae uncias duas. Distemperetur aceti scillitici duabus circiter drachmis, postea addantur

pulpae recentis ſcillae uncia dimidia, pulveris ſubtiliſſimi cantharidum drachmae quinque, camphorae, in ſufficienti ſpiritus vini rectificati quantitate diſtemperatae, drachma dimidia. Hiſce mixtis, inſpergatur pulveris ſubtilis maſtiches, myrrhae ana drachma una cum ſemiſſe, tandemque terebinthinae clarae, cum aequali cerae flavae quantitate prius liquatae, uncia una & dimidia, jungatur, & ſingula, exacte ſubigendo, ad emplaſtri conſiſtentiam redigantur.

AD veſicam excitandam cuti in variis corporis locis, præſertim muſculoſis, corio prius inductum, adplicatur. Particulæ enim fermenti, ſcillæ, & maxime cantharidum acres atque ſubtiles, calore corporis magis magisque animatæ, epidermidem perforant, & cutis ſubſtratæ tubulos, pungendo ac vellicando, ad fortem criſpaturam & ſpaſmodicam conſtrictionem impellunt; hinc aliter fieri nequit, quin humores, præprimis lymphatici, ob tranſitum in canaliculis, memorata conſtrictione ac criſpatura obſtructis, ſufflaminatum, valde adcumulentur, tandemque ex vaſculis tenerrimis, a mole, per continuum a tergo affluxum ſenſim ſenſimque aucta, violenter diſruptis, effluant, adeoque, inter cutem & cuticulam effuſi, poſteriorem a priori ſeparent, attollant, & ſic veſicam forment. Vſus hujusmodi emplaſtrorum late patet: Dum impuros enim atque ſuperfluos humores, uti ſupra pridem indicatum fuit, non tantum educunt, & a partibus, quibus nimio ſuo affluxu atque decubitu nocuerunt, avocant, verum etiam ſubſiſtentes & coagulatos, vividiorem motum oſcillatorium in ſolidis excitando, denuo re-

ſolvunt, ac priſtinam iis circulandi libertatem reddunt, perſæpe in rebellibus adfectibus catarrhalibus & rhevmaticis, nec minus in hemicrania, obauditione, ſuſurro & tinnitu aurium, gutta ſerena, ophthalmia ſeroſa, adfectibus ſoporoſis, paralyticis & apoplecticis, pleuritide &c., mirifice proſunt, immo, exanthematum expulſionem & revocationem, ſi forſan retropulſa, aut retrogreſſa fuerint, valide adjuvant; quemadmodum de hiſce BAGLIVVS *in Operibus ſuis* p. 655., aliique, qui de methodo medendi & therapia, vel ſaltem ſeorſim de veſicantium, ceterorumque ſtimulantium uſu & abuſu diſſertationes, aut libros ſpiſſiores ediderunt, ulterius conſulendi ſunt. Activitas hujus emplaſtri valde intenditur, quando eidem, jam ſupra alutam extenſo, pauxillum pulveris cantharidum inſpergitur. Nonnunquam etiam globuli, piſa magnitudine æquantes, ex eo formantur, & fonticulis ſiccioribus, ad debitum fluxum revocandum, immittuntur; diu tamen in iis haud relinquendi erunt, ne roſione ſua peſſimum ulcus generent. Caute quoque cum hujusmodi emplaſtrorum adplicatione procedendum erit, quoties partibus ſenſibilioribus, ſtimulandi, derivandi aut revellendi fine, præſertim tempore calido, & apud ſubjecta macilenta, imponenda ſunt. Quando pulveris cantharidum quantitas minuitur, vel ejusdem drachma ſemis cum emplaſtri de meliloto uncia dimidia, & balſami Peruviani guttis decem miſcetur, ſelectum inde *rubefaciens* emergit, quod, nuchæ adplicatum in variis capitis adfectibus chronicis, egregiam præſtat utilitatem.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0766-9 DFG

CERATVM SANTALINVM AVGVSTANORVM.

REC. Rosarum rubrarum unciam unam cum semisse, ligni santali rubri drachmas decem, santali albi & citrini ana drachmas sex, boli Armenae drachmas septem, spodii drachmas quatuor, camphorae drachmas duas, olei rosati libram unam, cerae albae uncias sex, vel quantum sufficit. Ceram in oleo liquando, & reliquos tandem pulveres exacte miscendo, fiat ceratum sive mollioris consistentiae emplastrum.

PARVM ab emplastro hujus nominis, ratione naturæ ac virium, differt, & plerumque regioni hypochondriorum dextræ aut sinistræ, præsente hepatis aut lienis tumore atque obstructione, discutiendi ac roborandi fine, imponitur.

CERATVM STOMACHICVM AVGVSTANORVM.

REC. Rosarum rubrarum, mastiches ana uncias duas cum semisse, foliorum absinthii drachmas quindecim, spicae nardi drachmas decem, olei rosacei libram unam cum dimidia, cerae flavae quantum sufficit. Cerae, cum oleo liquatae, & ab igne remotae, reliqua, in pulverem subtilissimum redacta, exacte misceantur.

EMPLASTRO stomachali, supra descripto, analogum est, & ideo, regioni umbilicali, hypogastri-

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0767-5 DFG

cæ, aut ſcrobiculo cordis adplicatum, eundem fere, quem illud, uſum præſtat, præterquam, quod paullo remiſſius operetur.

CERATVM PRO BREGMATE.

REC. Pulveris radicum betonicae, maſtiches, olibani ana drachmas duas, mumiae transmarinae drachmam unam cum ſemiſſe, cerae flavae, reſinae pini, terebinthinae ana uncias duas. Cerae & reſinae liquefactis primo terebinthina, tandemque pulveres, paullatim inſperſi, ſubigendo miſceantur, ut inde juſtae conſiſtentiae fiat ceratum.

TEMPORIBVS, immo vertici deraſo, in memoriæ debilitate, vertigine, dolore capitis rebelli, diuturnis defluxionibus catarrhalibus &c. imponitur, & ipſis quoque capitis vulneribus perſæpe cum fructu adplicatur, quoniam non contemnendis viribus roborantibus, diſcutientibus atque travmaticis inſtructum eſt.

GLOBVLI MOSCHATI ALBI.

REC. Sachari Canarienſis uncias duodecim, amyli albi unciam dimidiam, radicis ireos Florentinae drachmas duas, moſchi optimi grana quatuor, zibethi granum unum. Fiant cum mucilagine gummi tragacanthae globuli diverſae magnitudinis. Quando maſſae uncia laccae pictoriae dimidia immiſcetur, globuli rubri evadunt.

NOTISSIMA ſuppoſitoria ſunt, quæ ſæpe in inteſtinum rectum immittuntur, ut leni ſtimulo blandam alvi adſtrictæ ſolutionem efficiant.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0768-0 DFG

GLOBVLI CARMINATIVI.

REC. Saponis Veneti uncias duas, fellis tauri, ſeminis cymini, ſachari albi ana unciam unam, nitri crudi unciam dimidiam. Fiant globuli diverſae magnitudinis.

QVOAD vires cum præcedentibus conveniunt, & interdum ſimili pariter modo ad alvum aperiendam ac flatus educendos in uſum trahuntur.

MASSA PRO FORNACE COMMVNIS ET OPTIMA.

MASSA *pro fornace communis:* Rec. corticum thymiamatis, gummi benzoes, ſtoracis calamitae, olibani ana unciam unam, ladani uncias quatuor, ligni aloes, Rhodii, maſtiches ana unciam ſemiſſem, florum lavendulae drachmas duas, ſachari albi unciam unam, ſtoracis liquidæ, cerae recentis, terebinthinae clarae ana uncias duas, gummi tragacanthi, in ſufficienti quantitate aquae roſarum fragrantiſſimae ſoluti, unciam unam aut quantum ſufficit. Miſceantur, fiat maſſa, indeque, ſi placet, bacilli formentur. *Maſſa pro fornace optima:* Rec. Aſae dulcis uncias quatuor, gummi ladani, ſtoracis calamitae ana unciam unam, ſachari albiſſimi unciam ſemiſſem, ambrae gryſeae, ſpiritu roſarum diſtemperatae, moſchi Alexandrini optimi ana ſcrupulum ſemiſſem, zibethi grana ſex, liquidambrae, olei ligni Rhodii ana drachmam dimidiam, olei

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0769-9 DFG

caryophyllorum deſtillati ſcrupulum unum, ol. lavendulae ſcrupulum ſemiſſem, balſami Indici quantum ſufficit. Miſce, fiat l. a. maſſa, ſuper tabula aenea tepida, pauxillo olei nucis moſchatae oblita, in tenues formanda cylindros.

OB aliquam, tum intuitu ingredientium, tum conſiſtentiæ analogiam, binas haſce maſſas odoratas, quæ in officinis proſtant, emplaſtris &c. ſubjungere placuit. Fornaci calefactæ illinuntur, ut conclave grato odore repleant, & aërem humidum, aut corruptis atque contagioſis exhalationibus inquinatum, corrigant.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf urn:nbn:de:hbz:061:2-146875-p0770-0 DFG